

2. Obsahová analýza - **Poznámky pod čiarou/odkazy, PRÍLOHY č. 1 - ZOZNAM ZDROJOV samotného dokumentu** – PRACOVNÝ DOKUMENT ÚTVAROV KOMISIE - **Správa o právnom štáte 2022**, Kapitola o situácii v oblasti právneho štátu na Slovensku Sprievodný dokument OZNÁMENIE KOMISIE EURÓPSKEMU PARLAMENTU, RADE, EURÓPSKEMU HOSPODÁRSKEMU A SOCIÁLNEMU VÝBORU A VÝBORU REGIÓNOV Správa o právnom štáte 2022 Kapitola o situácii v oblasti právneho štátu v Európskej únii (ďalej v texte len – „**Správa 2022**“) zo dňa 13.7.2022 - **k informáciám o trestných konaniach uvedených v Správe 2022**

– vo vzťahu k porušovaniu princípov právneho štátu v trestných konaniach v SR

- **Poznámky pod čiarou/odkazy** – v celej Správe 2022 – strany 3 – 23 Správy 2022
- Samotný **ZOZNAM ZDROJOV** - 6 strán A4 textu – STRANY 24 – 29 DOKUMENTU – Správy 2022

I. Poznámky pod čiarou/odkazy v Správe 2022:

Strana 3 -

- 1 Opis sústavy súdov možno nájsť napr. vo Výročnej štúdii, ktorú pre Európsku komisiu vypracovala Komisia Rady Európy pre hodnotenie efektívnosti justície (CEPEJ).
- 2 Slovenský trestný poriadok, paragraf 14 (napr. úkladná vražda, korupcia, terorizmus, organizovaná trestná činnosť, závažné hospodárske trestné činy, poškodzovanie finančných záujmov EÚ atď.).
- 3 Článok 141a Ústavy Slovenskej republiky.
- 4 Články 149 – 151 Ústavy Slovenskej republiky; zákon č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre.
- 5 Zákon Národnej rady SR č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) zo 4. decembra 2003.
- 6 Porovnávací prehľad EÚ v oblasti justície za rok 2022, obrázky 50 a 52. Úroveň vnímanej nezávislosti súdnictva sa kategorizuje takto: veľmi nízka (menej ako 30 % respondentov vníma nezávislosť súdnictva ako pomerne dobrú a veľmi dobrú); nízka (30 – 39 %), priemerná (40 – 59 %), vysoká (60 – 75 %), veľmi vysoká (viac ako 75 %).
- 7 Porovnávací prehľad EÚ v oblasti justície za rok 2022, obrázok 51. Hlavnými, takmer rovnocennými dôvodmi, ktoré uvádzali podniky, bolo vnímanie zasahovania alebo nátlaku motivovaného hospodárskymi alebo inými osobitnými záujmami a vnímanie zasahovania alebo nátlaku zo strany vlády a politikov. Porovnávací prehľad EÚ v oblasti justície za rok 2022, obrázok 53.
- 8 Správa o právnom štáte 2021, Kapitola o situácii v oblasti právneho štátu na Slovensku, s. 3.
- 9 Informácie získané od Súdnej rady SR v súvislosti s návštevou Slovenska.

Strana 4 -

- 10 Príspevok združenia Via Iuris k Správe o právnom štáte 2022, s. 3; Informácie získané od sudcovskej iniciatívy Za otvorenú justíciu v súvislosti s návštevou Slovenska.
- 11 Súdna rada sa skladá z 18 členov, z ktorých polovicu tvoria sudcovia, ktorých volia ich kolegovia. Vláda, národná rada a prezident republiky si takisto vyberú po troch členoch. Ďalšie informácie sa nachádzajú v Správe o právnom štáte 2021, Kapitole o situácii v oblasti právneho štátu na Slovensku, s. 3 – 4. Ustanovenie bolo napadnuté na Ústavnom súde a ešte stále sa o ňom pojednáva, spis č. 414/2021.
- 12 V súlade s ustálenou judikatúrou Ústavného súdu však nesmie byť odvolanie diskriminačné ani svojvoľné. Správa o právnom štáte 2021, Kapitola o situácii v oblasti právneho štátu na Slovensku, s. 3 – 4.
- 13 Informácie získané od Súdnej rady SR v súvislosti s návštevou Slovenska.

14 Príspevok od Európskeho združenia sudcov k Správe o právnom štáte 2022, s. 2 – 11. Príspevok od Európskej siete národných inštitúcií pre ľudské práva (Slovenské národné stredisko pre ľudské práva) k Správe o právnom štáte 2022, s. 465 – 466; Príspevok od Združenia sudcov Slovenska k Správe o právnom štáte 2022, s. 2. Zástupca Súdnej rady SR vyjadril počas návštevy Slovenska výhrady k tejto zmene, pričom uviedol, že súdna rada sa necíti byť pod tlakom.

15 Súdny dvor Európskej únie pripomenul, že pokiaľ ide o postup vymenovania sudcov, aby mohol Výbor pre menovanie sudcov prispieť k zobjektívneniu tohto postupu, je nutné, aby bol takýto orgán sám osebe dostatočne nezávislý od zákonodarnej a výkonnej moci a aj od orgánu, ktorému má predložiť stanovisko týkajúce sa hodnotenia uchádzačov na miesto sudcu. Pozri rozsudok Súdneho dvora Európskej únie z 20. apríla 2021, *Republika*, vec C-896/19, ECLI:EU:C:2021:311, bod 66.

16 Správa o právnom štáte 2021, Kapitola o situácii v oblasti právneho štátu na Slovensku, s. 4 – 5.

17 Podľa reformy nemôžu byť sudcovia stíhaní za vyjadrenie právneho názoru počas svojho rozhodovania okrem prípadov, keď možno takéto rozhodovanie sudcu kvalifikovať ako spáchanie trestného činu. Predsedníctvo CCJE vo svojom stanovisku z 9. decembra 2020 v súvislosti s ústavou [CCJE-BU(2020)3, s. 5] uviedlo, že nové znenie ústavy je nejasné a predstavuje potenciálne riziko zneužitia. Správa o právnom štáte 2021, Kapitola o situácii v oblasti právneho štátu na Slovensku, s. 5.

18 Ďalšie informácie sa nachádzajú v Správe o právnom štáte 2021, Kapitole o situácii v oblasti právneho štátu na Slovensku, s. 4 – 5.

19 Príspevok od Európskeho združenia sudcov k Správe o právnom štáte 2022, s. 13; príspevok od Združenia sudcov Slovenska k Správe o právnom štáte 2022, s. 1.

20 Informácie získané od Najvyššieho správneho súdu a sudcovskej iniciatívy Za otvorenú justíciu v súvislosti s návštevou Slovenska.

21 Trestné konania vedie špeciálny prokurátor a Špecializovaný trestný súd. Sudca obvinený z takéhoto trestného činu má právo požiadať súdnu radu, aby vyjadrila svoj nesúhlas s pokračovaním trestného stíhania. Ak súdna rada vysloví nesúhlas s trestným stíhaním sudcu, rovná sa to ukončeniu konania (táto záruka bola pôvodne účinná iba do roku 2024, príslušné ustanovenie však bolo následne zmenené a už nie je dočasné; článok IX zákona č. 432/2021 Z. z.). Dočasné pozastavenie výkonu funkcie

Strana 5 –

stíhaného sudcu je možné iba na základe rozhodnutia disciplinárneho súdu. Správa o právnom štáte 2021, Kapitola o situácii v oblasti právneho štátu na Slovensku, s. 6.

22 Odporúčanie Výboru ministrov Rady Európy CM/Rec(2010)12, bod 68.

23 Pozri analogicky vo veci disciplinárneho konania proti sudcom: rozsudok Súdneho dvora Európskej únie z 15. júla 2021, C-791/19, bod 140. Takisto pozri analogicky rozsudok Súdneho dvora Európskej únie z 18. mája 2021 v spojených veciach C-83/19, C-127/19, C-195/19, C-291/19, C-355/19 a C-397/19 *Asociația „Forumul Judecătorilor Din România“ a i.*, ECLI:EU:C:2021:393, bod 234.

24 Pozri analogicky vo veci disciplinárneho konania proti sudcom: rozsudok Súdneho dvora Európskej únie z 15. júla 2021, C-791/19, bod 146; rozsudok Súdneho dvora Európskej únie z 19. novembra 2019, *LM*, C-216/18, bod 67; pokiaľ ide o zodpovednosť sudcov, pozri aj rozsudok Súdneho dvora Európskej únie z 18. mája 2021 v spojených veciach C-83/19, C-127/19, C-195/19, C-291/19, C-355/19 a C-397/19, body 228 – 239.

25 K marcu 2022 bolo podaných 32 trestných oznámení. Informácie získané od špeciálneho prokurátora v súvislosti s návštevou Slovenska. Médiá uvádzajú, že dve z týchto trestných oznámení podal na sudcov Najvyššieho súdu politik. Pozri Denník N (2022) <https://dennikn.sk/minuta/2675787/?ref=list>.

26 Správa o právnom štáte 2021, Kapitola o situácii v oblasti právneho štátu na Slovensku, s. 6 – 7.

27 Správa o právnom štáte 2020, Kapitola o situácii v oblasti právneho štátu na Slovensku, s. 4. Komisia CEPEJ preskúmala návrh reformy a dospela k záveru, že použitá metodika je v súlade s jej usmerneniami a jej hodnotiacou správou. Za pozoruhodný považovala prístup založený na dôkazoch, ktorý si zvolili slovenské orgány; CEPEJ (2020), Posudok expertov komisie CEPEJ k reforme súdnej mapy v Slovenskej republike, s. 8 – 9.

28 CEPEJ (2017), Efektívnosť a kvalita slovenského súdneho systému, Hodnotenie a odporúčania na základe nástrojov CEPEJ, CEPEJ-COOP(2017)14, s. 20 – 28.

29 Zákon č. 150/2022.

30 Dôvodová správa k návrhu zákona o reforme okresných súdov, s. 1; Príspevok Slovenska k Správe o právnom štáte 2022, s. 3.

31 Príspevok Slovenska k Správe o právnom štáte 2022, s. 4.

32 Ak sa však sudca špecializuje na určitú oblasť, predseda súdu môže prerozdeliť veci, ktoré nepatria do oblasti jeho špecializácie. Neplatí to pre sudcov mestských súdov v Bratislave. Prerozdelenie sa uskutoční náhodne s použitím technických prostriedkov podľa všeobecných pravidiel stanovených v § 51 zákona č. 757/2000 Z. z. o súdoch. Veci, ktoré patria do oblasti špecializácie sudcov, nemožno prerozdeliť. Vyrieši ich predseda príslušného súdu v rámci pracovnej agendy súdu. Článok VIII zákona

Strana 6 –

č. 150/2022, ktorým sa menia a dopĺňajú § 18l, 18m a 18n zákona č. 371/2004 Z. z. Informácie získané od ministerstva spravodlivosti v súvislosti s návštevou Slovenska.

33 Predchádzajúci návrh obsahoval rôzne možnosti výberu predsedov súdov. Podľa jednej z nich by sa ukončilo funkčné obdobie všetkých predsedov nástupníckych súdov a vymenovali by sa noví predsedovia, čo by bolo vyvolalo pochybnosti o diskrečnej právomoci udelenej výkonnej moci. Správa o právnom štáte 2021, Kapitola o situácii v oblasti právneho štátu na Slovensku, poznámka pod čiarou č. 56.

34 Správa o právnom štáte 2021, Kapitola o situácii v oblasti právneho štátu na Slovensku, s. 6.

35 Spoločné vyhlásenie Ústavného súdu, Najvyššieho súdu, Najvyššieho správneho súdu, generálneho prokurátora a advokátskej komory z 28. januára 2022, <https://www.nsud.sk/najvyssi-predstavitelia-justicnych-institucii-diskutovali-o-pripravovanych-legislativnych-zmenach/>; príspevok od Slovenskej advokátskej komory k Správe o právnom štáte 2022, s. 21; príspevok od Právnickej fakulty Univerzity Komenského v Bratislave k Správe o právnom štáte 2022, s. 1. Informácie o kritike príslušných zainteresovaných strán sú uvedené aj v príspevku od Európskej siete národných inštitúcií pre ľudské práva (Slovenského národného strediska pre ľudské práva) k Správe o právnom štáte 2022, s. 473. Verejné konzultácie k návrhom sa uskutočnili od 13. septembra 2021 do 4. októbra 2021; verejné konzultácie LP/2021/503, LP/2021/504, LP/2021/505, LP/2021/506.

36 Spoločné vyhlásenie Ústavného súdu, Najvyššieho súdu, Najvyššieho správneho súdu, generálneho prokurátora a advokátskej komory z 28. januára 2022, <https://www.nsud.sk/najvyssi-predstavitelia-justicnych-institucii-diskutovali-o-pripravovanych-legislativnych-zmenach/>

37 Spoločné vyhlásenie Ústavného súdu, Najvyššieho súdu, Najvyššieho správneho súdu, generálneho prokurátora a advokátskej komory z 28. januára 2022, <https://www.nsud.sk/najvyssi-predstavitelia-justicnych-institucii-diskutovali-o-pripravovanych-legislativnych-zmenach/>; príspevok od verejného ochrancu práv k Správe o právnom štáte 2022, s. 6; Informácie získané od Najvyššieho správneho súdu SR, združenia sudcov Za otvorenú justíciu a od Slovenskej advokátskej komory v súvislosti s návštevou Slovenska.

38 Príspevok od verejného ochrancu práv k Správe o právnom štáte 2022, s. 6.

39 Komponent 15 slovenského národného plánu obnovy a odolnosti.

40 Podľa európskych noriem je vo výnimočných prípadoch povolené preložiť sudcov bez ich súhlasu za predpokladu, že sú zavedené dostatočné záruky. Tieto záruky zahŕňajú požiadavku, že sudca nesmie byť preložený na súd nižšieho stupňa a že môže využiť súdne preskúmanie. Odporúčanie Výboru ministrov Rady Európy CM/Rec(2010)12, bod 52; Európska charta štatútu sudcov, články 1.4., 3.4.; správa Európskej siete súdnych rád o minimálnych normách pre hodnotenie profesionálnej výkonnosti a neodvolateľnosť sudcov, návrh 4.21; rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva z 9. marca 2021, *Bilgen/Turkey*, 1571/07, bod 96.

41 Správa o právnom štáte 2021, Kapitola o situácii v oblasti právneho štátu na Slovensku, s. 7.

42 Preskúmanie ústavnosti a zákonnosti volieb do orgánov územnej samosprávy a rozpustenie alebo dočasné pozastavenie činnosti politickej strany alebo politického hnutia, článok 142 ods. 2 ústavy.

43 Celkový počet sudcov bude 30. Informácie získané od Najvyššieho správneho súdu v súvislosti s návštevou Slovenska.

44 Niektoré zainteresované strany kritizovali, že sudcovia z bývalého správneho kolégia Najvyššieho súdu neboli automaticky preložení na Najvyšší správny súd, ale museli prejsť výberovým konaním. Niektorí sudcovia Najvyššieho súdu tento proces odmietli a rozhodli sa zostať na Najvyššom súde.

45 § 151zf zákona č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediacich.

46 Správa o právnom štáte 2021, Kapitola o situácii v oblasti právneho štátu na Slovensku, s. 7.

47 Zákon č. 151/2022 Z. z. o zriadení správnych súdov.

48 Článok I, §. 3 ods. 6) zákona č. 151/2022. O túto funkciu sa môže uchádzať každý sudca.

49 Podľa štandardného postupu vymenovania predsedov súdov, ktorý je stanovený v § 36 a § 37 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch, štyroch členov výberovej komisie vyberie minister spravodlivosti z databázy kandidátov, a to tak, aby jeden člen bol z kandidátov nominovaných súdnou radou a traja členovia z kandidátov nominovaných ministrom. Jedného člena výberovej komisie zvolí sudcovská rada príslušného súdu. Zoznam kandidátov je uverejnený na webovom sídle ministerstva spravodlivosti <https://www.justice.gov.sk/Stranky/Sudy/Vyberove-konania-na-sudoch/Kandidati-na-clenov-vyberovych-komisii-na-vyber-predsedov-sudov.aspx>.

50 Článok I, §. 3 ods. 7) zákona č. 151/2022.

51 Súdna rada môže preložiť sudcu na iný súd len s jeho súhlasom, na jeho žiadosť alebo na základe rozhodnutia disciplinárneho senátu, § 14 zákona č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediacich.

52 Výberové konanie bude viesť výberová komisia zložená z dvoch členov menovaných ministrom spravodlivosti a troch členov menovaných súdnou radou. Článok I § 3 ods. 9) návrhu zákona o zriadení správnych súdov.

53 Článok XIII zákona č. 151/2022.

54 Poradná rada európskych sudcov (2016), Stanovisko č. 19, Úloha predsedov súdov, body 37 – 40.

55 Členov disciplinárnych senátov zvolila súdna rada z kandidátov, ktorých navrhli sudcovské rady jednotlivých súdov, minister spravodlivosti a národná rada; pôvodne § 119a zákona č. 385/2000 o sudcoch a prísediacich.

56 Správa o právnom štáte 2021, Kapitola o situácii v oblasti právneho štátu na Slovensku, s. 3.

57 Článok 142 ods. 2 písm. c) ústavy. Ministerstvo spravodlivosti uvažuje aj o tom, že Najvyššiemu správne súdu udelení právomoc preskúmať rozhodnutia z disciplinárnych konaní, ktoré vedie Slovenská advokátska komora proti advokátom. Minister spravodlivosti požiadal Benátsku komisiu o stanovisko k tomuto mechanizmu. Benátska komisia uviedla, že všeobecný návrh ministerstva je v súlade s medzinárodnými normami. Stanovisko Benátskej komisie č. 1048/2021 z 18. októbra 2021, bod 64.

58 Zákon č. 432/2021 Z. z. o disciplinárnom poriadku Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky, účinný od 1. decembra 2021. Disciplinárna zodpovednosť, priestupky a tresty sa naďalej riadia zákonom č. 385/2000 Z. z.

59 Rozvrh práce je vypracovaný na tri roky. § 6 zákona č. 432/2021 Z. z. Ďalší dvaja členovia sú vybraní spomedzi osôb zvolených radou prokurátorov, prezídiom komory exekútorov, prezídiom notárskej komory alebo súdnou radou.

60 § 6 ods. 4 a § 9 ods. 4 zákona č. 432/2021 Z. z. Tieto osoby nesmú byť sudcami, prokurátormi, notármi ani súdnym exekútorom, ale musia mať vysokoškolské vzdelanie v študijnom odbore právo a vykonávať právnickú prax najmenej desať rokov. § 10 ods. 4 zákona č. 432/2021 Z. z.

61 Odvolací orgán sa skladá z piatich sudcov Najvyššieho správneho súdu. Informácie získané od Najvyššieho správneho súdu.

62 § 37 zákona č. 432/2021 Z. z. o disciplinárnom poriadku Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky.

63 Príspevok od Európskej siete národných inštitúcií pre ľudské práva (Slovenské národné stredisko pre ľudské práva) k Správe o právnom štáte 2022, s. 472 – 473; Informácie získané od súdnej rady, združenia sudcov Za otvorenú justíciu, organizácií občianskej spoločnosti Zastavme korupciu a Via Iuris a verejného ochrancu práv v súvislosti s návštevou Slovenska.

64 Správa o právnom štáte 2020, Kapitola o situácii v oblasti právneho štátu na Slovensku, s. 2 a Správa o právnom štáte 2021, Kapitola o situácii v oblasti právneho štátu na Slovensku, s. 2 a 3.

65 K marcu 2022 sa viedli trestné konania proti 18 sudcom (z ktorých štyria už boli odsúdení), trom prokurátorom a šiestim advokátom. Informácie získané od špeciálneho prokurátora.

66 § 363 Trestného poriadku. Proti takémuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok. Po takomto uznesení majú vyšetrovatelia len jedinou možnosť, ako opätovne vzniknúť obvinenie. Musia predložiť nové dôkazy, ktoré musia byť iné ako dôkazy predložené v pôvodnom vyšetrovaní.

67 Tento nástroj sa však často využíval už aj predtým; od jeho vytvorenia v roku 2016 generálny prokurátor každý rok zrušil približne 80 rozhodnutí.

68 Vráťane jednej osoby s úzkymi väzbami na politikov vládnej koalície strany.

69 Trestné konania sa v tejto veci obnovili. Informácie získané v súvislosti s návštevou Slovenska.

70 Informácie získané v súvislosti s návštevou Slovenska.

Strana 9 –

71 V reakcii na toto napätie vláda zriadila osobitnú pracovnú skupinu na obnovenie dôvery v právny štát, ktorej cieľom bolo pripraviť odporúčania na zlepšenie fungovania súdov, polície a prokuratúry. Pracovná skupina už bola odvtedy rozpustená a momentálne sa čaká na politické rozhodnutie o diskutovaných otázkach. Tlačová správa Úradu vlády SR zo 16. septembra 2021, predseda vlády: Odborná pracovná skupina bude riešiť obnovu dôvery v právny štát, <https://www.vlada.gov.sk/premier-odborna-pracovna-skupina-bude-riesit-obnovu-dovery-v-pravny-stat/>. Informácie získané od ministerstva spravodlivosti v súvislosti s návštevou Slovenska.

72 Informácie získané od ministerstva spravodlivosti v súvislosti s návštevou Slovenska. Zvažujú sa dve možnosti. Buď sa stanoví, že táto právomoc sa nesmie využiť, ak sa už súdnym rozhodnutím potvrdila zákonnosť alebo dôvodnosť konania, alebo sa táto právomoc obmedzí tak, aby bolo možné zrušiť iba také rozhodnutia prokurátorov, ktorými rozhodli o zastavení trestného stíhania. Očakáva sa, že návrh zákona sa predloží na verejnú konzultáciu na jar 2022.

73 Odporúčanie Výboru ministrov členským štátom CM/Rec(2000)19 o postavení prokuratúry v systéme trestného súdnictva, odporúčanie 9 a 10; Benátska komisia, Zoznam kritérií právneho štátu, CDL-AD(2016)007rev, bod 92.

74 Stretnutia z 23. septembra 2021 a 28. januára 2022, https://www.sak.sk/web/sk/cms/news/form/list/form/row/967235/_event; <https://www.nsud.sk/najvyssi-predstavitelia-justicnych-institucii-diskutovali-o-pripravovanych-legislativnych-zmenach/>.

75 Príspevok Rady advokátskych komôr a združení právnikov Európy, s. 58.

76 Porovnávací prehľad EÚ v oblasti justície za rok 2022, obrázok 43.

77 Porovnávací prehľad EÚ v oblasti justície za rok 2022, obrázky 48 a 49. Rozhodnutia prokuratúry, <https://www.genpro.gov.sk/dokumenty/pravoplatne-uznesenia-prokuratora-ktorymi-sa-skoncilo-trestne-stihanie-vedene-proti-urcitej-2f09.html>.

78 Porovnávací prehľad EÚ v oblasti justície za rok 2022, obrázok 43.

79 Porovnávací prehľad EÚ v oblasti justície za rok 2022, obrázok 45.

80 Informácie získané od Združenia sudcov Slovenska, Najvyššieho správneho súdu a Slovenskej advokátskej komory v súvislosti s návštevou Slovenska.

Strana 10 –

81 Príspevok Slovenska k Správe o právnom štáte 2022, s. 13 a informácie získané od ministerstva vnútra a generálnej prokuratúry v súvislosti s návštevou Slovenska.

82 Podľa slovenského plánu obnovy a odolnosti sa plánujú investície do digitalizácie a analytických kapacít súdneho systému, komponent 15 slovenského plánu obnovy a odolnosti. Ďalšími príkladmi projektov digitalizácie podporovaných z fondov EÚ sú projekty na Najvyššom súde podporované z Európskeho fondu regionálneho rozvoja, ktorých cieľom je napríklad posilniť kybernetickú bezpečnosť, alebo projekty podporované z Európskeho sociálneho fondu, ktorých cieľom je zlepšiť webové sídlo súdu, aby sa umožnil bezplatný prístup ku kľúčovým informáciám vo forme otvorených údajov alebo prístupnosť pre osoby so zdravotným postihnutím.

83 Porovnávací prehľad EÚ v oblasti justície za rok 2022, obrázok 9.

84 Porovnávací prehľad EÚ v oblasti justície za rok 2022, obrázok 13.

85 Porovnávací prehľad EÚ v oblasti justície za rok 2022, obrázok 7.

86 Tieto skupiny vecí sa týkajú neprimerane dlhého trvania občianskych súdnych konaní, neprimerane dlhého trvania adhézných konaní týkajúcich sa nároku poškodeného účastníka konania na náhradu škody, ktoré sú súčasťou trestných konaní, účinnosti opravného prostriedku v prípade neprimerane dlhého občianskeho súdneho konania a neprimerane dlhého trvania konaní týkajúcich sa reštitúcie pozemku (dvojstupňové konania pozostávajúce z fázy správneho konania pred pozemkovým úradom a súdnej fázy v odvolacom konaní) a nedostatku účinných prostriedkov nápravy. Rozhodnutia v týchto veciach vyniesol Európsky súd pre ľudské práva. Tieto rozsudky slovenské orgány momentálne vykonávajú a ich vykonávanie monitoruje Rada Európy podľa štandardného postupu. Pozri stav vykonania rozsudkov Európskeho súdu pre ľudské práva z 24. júla 2012, *Maxian a Maxianová*, 44482/09; z 15. septembra 2015, *Javor a Javorová*, 42360/10; z 27. júna 2017, *Ivan*, 57405/15; z 31. augusta 2018, *Balogh a ďalší.*, 35142/15. Slovenské orgány nedávno predložili dve správy o činnosti: oznámenie Slovenskej republiky týkajúce sa vecí *Maxian a Maxianová* (sťažnosť č. 44482/09) a *Ivan/Slovenská republika* (sťažnosť č. 57405/15), DH-DD(2021)696 zo 6. júla 2021 a oznámenie orgánov (05/05/2021) týkajúce sa vecí *Javor a Javorová/Slovenská republika* (sťažnosť č. 42360/10), DH-DD(2021)467 zo 6. mája 2021.

Strana 11 –

87 Pozri článok 4 ods. 3 zákona č. 171/1993 Z. z. o Policajnom zbore.

88 Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 458/2003 Z. z. o zriadení Špeciálneho súdu a Úradu špeciálnej prokuratúry.

89 Zákon č. 291/2009 Z. z. o špecializovanom trestnom súde.

90 Transparency International (2022), Index vnímania korupcie 2021. Úroveň vnímanej korupcie sa kategorizuje takto: nízka úroveň (vnímanie korupcie vo verejnom sektore medzi odborníkmi a výkonnými riaditeľmi podnikov dosahuje viac ako 79 bodov); pomerne nízka (79 – 60 bodov), pomerne vysoká (59 – 50 bodov), vysoká (menej ako 50 bodov).

91 V roku 2017 dosiahlo Slovensko 50 bodov, zatiaľ čo v roku 2021 dosiahlo 52 bodov. O výrazné zvýšenie/zníženie ide vtedy, keď za posledných päť rokov dôjde k zmene o viac ako päť bodov; o zlepšenie/zhoršenie ide pri zmenách v rozmedzí 4 – 5 bodov a relatívne stabilná úroveň sa dosahuje pri zmenách v rozmedzí 1 – 3 bodov.

92 Osobitný prieskum Eurobarometra 523 o korupcii (2022). Údaje Eurobarometra o vnímaní korupcie občanmi a skúsenostiach občanov s korupciou sa aktualizujú každý druhý rok. Predchádzajúcim súborom údajov je osobitný prieskum Eurobarometra 502 (2020).

93 Rýchly prieskum Eurobarometra 507 o postoji podnikov ku korupcii v EÚ (2022). Údaje Eurobarometra o postoji podnikov ku korupcii sa aktualizujú každý druhý rok. Predchádzajúcim súborom údajov je rýchly prieskum Eurobarometra 482 (2019).

94 Osobitný prieskum Eurobarometra 523 o korupcii (2022).

95 Rýchly prieskum Eurobarometra 507 o postoji podnikov ku korupcii v EÚ (2022).

96 Správa o právnom štáte 2021, Kapitola o situácii v oblasti právneho štátu na Slovensku, s. 10. Vláda Slovenskej republiky, Národný protikorupčný program Slovenskej republiky (2019), ktorý zahŕňa viaceré rezortné protikorupčné programy, ktoré prijali ministerstvá a ďalšie inštitúcie vrátane

ministerstva spravodlivosti, ministerstva hospodárstva, ministerstva vnútra, ministerstva dopravy a výstavby, ministerstva životného prostredia, ministerstva financií, ministerstva zahraničných vecí a európskych záležitostí, ministerstva zdravotníctva a ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny. Prijaté akčné plány týchto subjektov obsahovali aj prvky, ktoré sú hlavne preventívne, vrátane zvyšovania protikorupčného povedomia, protikorupčného vzdelávania a riadenia korupčných rizík.

97 Vláda Slovenskej republiky, Protikorupčná politika Slovenskej republiky na roky 2019 – 2023 (2018).

Strana 12 –

98 Aktualizovaný Národný protikorupčný program Slovenskej republiky (október 2021).

99 Príspevok Slovenska k Správe o právnom štáte 2022, s. 22. Podľa informácií, ktoré získal úrad vlády oficiálnou cestou, malo ministerstvo financií viacero zásadných výhrad k terminológii, dĺžke navrhovanej aktualizácie a presnosti opatrení, pričom vláda uprednostňuje menej opatrení (štyri alebo päť), ktoré by si vyžadovali úplné prepracovanie.

100 Informácie získané úradom vlády v súvislosti s návštevou Slovenska.

101 Ďalšie informácie sa nachádzajú v dokumente zo štvrtého kola hodnotenia skupiny GRECO – Druhý dodatok k druhej správe o stave plnenia; Rada Európy, MONEYVAL (2020), *Anti-money laundering and counter-terrorist financing measures Slovak Republic* (Opatrenia na boj proti praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu), Slovenská republika, Správa o piatom kole vzájomného hodnotenia.

102 Formálne sa klasifikujú ako „nesplnené“ alebo „prebiehajúce“. Vláda uviedla, že dôvodom oneskoreného vykonávania protikorupčného programu bola pandémia. Príspevok Slovenska k Správe o právnom štáte 2022, s. 20. Na vykonávanie protikorupčnej politiky a akčného plánu dohliada odbor prevencie korupcie Úradu vlády SR. Dohľad nad vykonávaním rezortných programov je v kompetencii príslušných ústredných orgánov štátnej správy. Úloha odboru prevencie korupcie Úradu vlády SR sa však obmedzuje len na kontrolu toho, či príslušné ministerstvo pripravilo program. Jeho obsah však nehodnotí. Odbor prevencie korupcie však spolupracuje s protikorupčnými koordinátormi v Rade koordinátorov protikorupčnej prevencie. Pozri Správu o právnom štáte 2021, Kapitulu o situácii v oblasti právneho štátu na Slovensku, s. 11.

103 Príspevok Slovenska k Správe o právnom štáte 2022, s. 22. Pri tejto práci sa zohľadnia odporúčania OECD (2021) obsiahnuté v publikácii *Integrity Review of the Slovak Republic* (Preskúmanie integrity v Slovenskej republike), ktorú predstavil predseda vlády na podujatí Integrity fórum, ktoré sa konalo 3. marca 2022 v Bratislave.

104 Informácie získané od Ministerstva spravodlivosti SR/odboru prevencie korupcie Úradu vlády SR v súvislosti s návštevou Slovenska.

105 Zákon, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon v znení neskorších predpisov a o zmene a doplnení niektorých zákonov <https://www.slov-lex.sk/legislativne-procesy/SK/LP/2021/744>. Zákonom č. 312/2020 Z. z. sa do zákona č. 300/2005 Z. z. doplnili ustanovenia o nových trestných činoch, najmä § 233a, § 326a, § 336 „Nepriama korupcia“ a § 336 „Prijatie a poskytnutie nenáležitej výhody“. Novela Trestného zákona je založená na záväzku vlády stanovenom v Programovom vyhlásení vlády Slovenskej republiky na obdobie rokov 2021 – 2024 v oddiele Trestná politika štátu a väzenstvo, ktorý je odpoveďou na problémy zistené v praxi.

106 § 328 Trestného zákona (prijímanie úplatku) a § 332 ods. 1 (podplácanie).

107 Príspevok Slovenska k Správe o právnom štáte 2022, s. 17 a 27.

108 Príspevok Slovenska k Správe o právnom štáte 2022, s. 28. Vzhľadom na veľký rozsah zmien a prijatých pripomienok vláda zvažuje v druhom polroku 2022 druhú verejnú konzultáciu.

109 Zákon č. 301/2005 Z. z. – Trestný poriadok v znení neskorších predpisov.

Strana 13 –

110 Informácie získané od Ministerstva spravodlivosti SR/odboru prevencie korupcie Úradu vlády SR v súvislosti s návštevou Slovenska.

111 Informácie získané od Ministerstva spravodlivosti SR/odboru prevencie korupcie Úradu vlády SR v súvislosti s návštevou Slovenska.

112 Príspevok Slovenska k Správe o právnom štáte 2022, s. 19.

113 Príspevok Slovenska k Správe o právnom štáte 2022, s. 19. Zmeny v rámci policajného zboru sa konkrétne týkajú: i) rozšírenia analytických kapacít odboru riadenia kriminálnych analýz Prezídia Policajného zboru na regionálnu úroveň a zriadenia nových útvarov vrátane ii) národnej centrály osobitných druhov kriminality Prezídia Policajného zboru s celoštátnou právomocou vrátane nového odboru odhaľovania nebezpečných materiálov a environmentálnej kriminality, ktorý sa bude okrem iného zaoberať väzbami na korupčné správanie; a iii) úradu kriminalistickej techniky Prezídia Policajného zboru s celoštátnou právomocou na zlepšenie kvality vyšetrovacích techník a zhromažďovania dôkazov.

114 Správa o právnom štáte 2021, Kapitola o situácii v oblasti právneho štátu na Slovensku, s. 11.

115 Novela zákona č. 55/2017 Z. z. o štátnej službe, prijatá Národnou radou Slovenskej republiky 23. novembra 2021.

116 Patrí k nim aj minister spravodlivosti alebo riaditeľ Slovenskej informačnej služby.

117 Informácie získané od organizácie Transparency International/nadácie Zastavme korupciu v súvislosti s návštevou Slovenska.

118 Informácie získané od organizácie Transparency International/nadácie Zastavme korupciu v súvislosti s návštevou Slovenska. V tejto súvislosti pozri aj nadáciu Zastavme korupciu (2021), Kovařík sa vzdal funkcie, Mikulca chce odvolávať. Ako doteraz riadili políciu; a Euractiv (2021), „*Slovakia’s representatives discuss investigations of corruption*“ (Slovenskí štátni predstavitelia diskutujú o vyšetrovaní korupcie); Euronews (2022), „*Former Slovakian Prime Minister Robert Fico faces criminal charges*“ (Bývalý slovenský premiér Robert Fico čelí obvineniam z trestného činu); EUobserver (2022), „*Slovak ex-PM narrowly stays out of jail in corruption fiasco*“ (Bývalý slovenský premiér sa v korupčnom fiasku len tesne vyhol väzeniu).

119 Informácie získané od Národnej kriminálnej agentúry a organizácií občianskej spoločnosti Zastavme korupciu a Transparency International v súvislosti s návštevou krajiny, ktoré informujú o dôsledkoch rastúcej nedôvery verejnosti voči polícii v súvislosti s návštevou Slovenska. Pozri aj The Slovak Spectator (2021), „*War among the police? Big corruption cases complicate relations between institutions*“ (Vojna v radoch polície? Veľké prípady korupcie komplikujú vzťahy medzi inštitúciami); a Euractiv (2021), „*Slovakia’s police chief charged for abuse of power, obstructing justice*“ (Policajný riaditeľ Slovenskej republiky obvinený zo zneužitia moci, marenia spravodlivosti).

Strana 14 –

120 Správa o právnom štáte 2021, Kapitola o situácii v oblasti právneho štátu na Slovensku, s. 12 – 13. Príspevok Slovenska k Správe o právnom štáte 2022, s. 18. Politická podpora, a teda aj možnosť vyšetrovania a stíhania korupcie na vysokých miestach sa výrazne zlepšila po masových demonstráciách verejnosti proti vnímanej beztrestnosti korupcie na vysokých miestach po odhaleniach v spojitosti s vraždou novinára Jána Kuciaka a jeho snúbenice Martiny Kušnírovej v roku 2018.

121 Štatistické údaje o korupcii sú k dispozícii vo výročných správach Národnej kriminálnej agentúry. Informujú o počte vyšetrovaní trestných činov a trestných stíhaní, ako aj o počte osôb, voči ktorým boli vznesené obvinenia z trestných činov korupcie. Mesačné online štatistiky kriminality uverejňuje aj ministerstvo vnútra.

122 Medzi trestné činy zahrnuté v štatistike patrí pasívna korupcia (§ 328), pasívna korupcia – obstarávanie vecí všeobecného záujmu (§ 329), aktívna korupcia (§ 332), aktívna korupcia – obstarávanie vecí všeobecného záujmu (§ 333), obchodovanie s vplyvom (§ 336), volebná korupcia (§ 336a), športová korupcia (§ 336b), pozri generálna prokuratúra, Štatistika za rok 2021 (marec 2022), s. 45.

123 Správa o právnom štáte 2021, Kapitola o situácii v oblasti právneho štátu na Slovensku, s. 11. Úrad bol zriadený na základe nového zákona č. 312/2020 Z. z. o výkone rozhodnutia.

124 Príspevok ENNHRI k Správe o právnom štáte 2022, s. 30, v ktorom sa zdôrazňuje dôležitosť tohto úradu v boji proti korupcii, keďže spravuje majetok, ktorý bol zaistený v trestnom konaní, v daňovom konaní alebo pri preukazovaní pôvodu majetku a pri výkone medzinárodných sankcií. V decembri 2021

úrad úspešne spravoval viacero zaistených majetkov vrátane 35 zaistených automobilov, 18 domov, 23 bytov, 79 budov a 25 zbraní. Príslušným zákonom o zaistení majetku, ktorý nadobudol účinnosť v januári 2021, je zákon č. 312/2020 o výkone rozhodnutia o zaistení majetku a správe zaisteného majetku a o zmene a doplnení niektorých zákonov Podrobnejšie informácie sa nachádzajú v Správe o právnom štáte 2021, Kapitole o situácii v oblasti právneho štátu na Slovensku, s. 11.

125 Na základe § 363 Trestného poriadku má generálny prokurátor právomoc zrušiť rozhodnutie policajta alebo prokurátora, ak bol takým rozhodnutím porušený zákon. K zrušeniu musí dôjsť do šiestich mesiacov od právoplatnosti napadnutého rozhodnutia. Tento článok sa považoval za kontroverzný už aj predtým, ako sa použil v prípadoch korupcie na vysokých miestach, v dôsledku čoho sa vláda v apríli 2020 zaviazala preskúmať možnosti zúženia tohto ustanovenia. Informácie získané od organizácie Transparency International/nadácie Zastavme korupciu v súvislosti s návštevou Slovenska.

126 Vláda signalizovala svoj zámer navrhnuť v tejto súvislosti legislatívne zmeny, ako sa vysvetľuje v oddiele o spravodlivosti.

127 Napríklad 31. augusta 2021 sa § 363 Trestného poriadku uplatnil pri zrušení obvinení z korupcie voči bývalému riaditeľovi Slovenskej informačnej služby (SIS) a štyrom ďalším osobám vo väzbe. V tejto súvislosti pozri aj Euractiv (2021), „Prosecutor General dismisses high-level corruption charges“ (Generálny prokurátor zrušil obvinenia z korupcie na vysokých miestach).

128 Transparency International (2021), Rušenia obvinení volajú po jasnom zdôvodnení pred verejnosťou.

Strana 15 –

129 Správa o právnom štáte 2021, Kapitola o situácii v oblasti právneho štátu na Slovensku, s. 13.

130 Ďalšie podrobnosti o úlohe úradu sa nachádzajú v Správe o právnom štáte 2021, Kapitole o situácii v oblasti právneho štátu na Slovensku, s. 13. Úrad sa zodpovedá parlamentu a bude mu predkladať výročné správy. Cieľovou skupinou úradu je verejný aj súkromný sektor.

131 Funkčné obdobie vedúceho úradu je sedem rokov. Úrad je nezávislý od všetkých iných rezortov a má 21 zamestnancov a odhadovaný celkový rozpočet na rok 2021 vo výške približne 873 000 EUR. Národná rada Slovenskej republiky, zákon o štátnom rozpočte na rok 2022, https://www.nrsr.sk/web/Dynamic/DownloadSslpZip.aspx?MasterId=8434§ion=3_citanie&WFTID=.

132 Nie je známe, či sa tieto opatrenia konkrétne týkajú oznámenia korupcie, ale svedčia o celkovom účinnom fungovaní. Pozri Úrad na ochranu oznamovateľov, Dnes máme jubileum – 100 dní fungovania úradu!, <https://fb.watch/9YeqrEml6l/>. Počas prvých 100 dní jeho činnosti sa na úrad obrátilo 111 osôb a bolo podaných 45 sťažností, pričom viac ako polovica z nich sa týkala závažných porušení. Z tohto počtu sa úrad zaoberá 22 neuzavretými prípadmi. Až do vytvorenia osobitného Úradu na ochranu oznamovateľov ochranu zabezpečovali inšpektoráty práce, ktoré každoročne zaregistrovali dvadsať alebo menej oznámení oznamovateľov. Pozri tiež Národný inšpektorát práce, Výsledky inšpekcie práce v oblasti oznamovania protispoločenskej činnosti.

133 V príspevku Slovenska k Správe o právnom štáte 2022, s. 31, sa uvádzajú najmä scenáre, v ktorých sa verejným činiteľom údajne ponúkli úplatky od podnikateľov za poskytovanie dotácií, nenávratných finančných prostriedkov alebo lukratívnych zmlúv. Keďže verejní činitelia odmietli prijať úplatok, účinne pomohli zabrániť v týchto prípadoch korupcii. Miera aktívneho oznamovania korupcie je nízka. Podľa nedávneho prieskumu verejnej mienky z júna 2021 by 59 % respondentov nepodalo sťažnosť a nevystúpilo by proti protiprávnemu konaniu vo svojom zamestnaní.

134 Pozri zákon č. 54/2019 Z. z. o ochrane oznamovateľov protispoločenskej činnosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov, ktorý nadobudol účinnosť 1. marca 2019. Novelou zákona sa transponuje smernica EÚ v tejto oblasti.

135 § 340a Trestného zákona. Pozri zákon č. 54/2019 Z. z. o ochrane oznamovateľov protispoločenskej činnosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov, ktorý nadobudol účinnosť 1. marca 2019. Pripravuje sa novela zákona, ktorou sa bude transponovať smernica EÚ týkajúca sa príslušného predmetu úpravy.

136 Správa o právnom štáte 2021, Kapitola o situácii v oblasti právneho štátu na Slovensku, s. 13.

137 Podpredseda vlády, predbežné informácie o zákone o lobingu.

Strana 16 –

138 Pozri OECD (2022), *Integrity Review of the Slovak Republic – Delivering Effective Public Integrity Policies* (Preskúmanie integrity v Slovenskej republike: zavádzanie účinných politík v oblasti integrity verejnej správy), s. 99.

139 Pozri Správu o právnom štáte 2020, Kapitulu o situácii v oblasti právneho štátu na Slovensku, s. 8 a Správu o právnom štáte 2021, Kapitulu o situácii v oblasti právneho štátu na Slovensku, s. 13.

140 Pozri OECD (2021), *Lobbying in the 21st Century: Transparency, Integrity and Access* (Lobing v 21. storočí: transparentnosť, integrita a prístup); GRECO, štvrté kolo hodnotenia – Dodatok k druhej správe o plnení odporúčaní, bod 8 a GRECO, štvrté kolo hodnotenia – Hodnotiaca správa Slovenskej republiky, bod 25 (pokiaľ ide o poslancov parlamentu); GRECO, piate kolo hodnotenia – hodnotiaca správa, Slovenská republika, bod 89 (pokiaľ ide o ústrednú štátnu správu/najvyššie výkonné funkcie); GRECO, štvrté kolo hodnotenia – Dodatok k druhej správe o plnení odporúčaní.

141 Patrí medzi ne okrem iného silný zákon o slobodnom prístupe k informáciám a ústavný zákon o ochrane verejného záujmu pri výkone funkcií verejných funkcionárov č. 357/2004 Z. z.

142 Informácie získané úradom vlády v súvislosti s návštevou Slovenska. Pri predkladaní predchádzajúcej správy bol Úrad vlády SR v spolupráci s parlamentom v počiatočnej fáze prípravy legislatívneho návrhu na zriadenie jednotného úradu, pozri aj Správu o právnom štáte 2021, Kapitulu o situácii v oblasti právneho štátu na Slovensku, s. 14.

143 Informácie získané úradom vlády v súvislosti s návštevou Slovenska. Zriadili sa však dve pracovné skupiny, ktoré sa venujú otázke majetkových priznaní verejných funkcionárov: prvá má na základe poverenia vlády vypracovať návrh zásad na zefektívnenie mechanizmu podávania majetkových priznaní a druhá má na základe poverenia Národnej rady Slovenskej republiky vypracovať návrh právneho predpisu o majetkových priznaniach a mechanizmus overovania, ktoré sa mali predložiť na legislatívny proces a potom na schválenie vládou do 31. decembra 2021.

144 Ako bolo oznámené minulý rok, Správa o právnom štáte 2021, Kapitola o situácii v oblasti právneho štátu na Slovensku, s. 14.

145 Parlamentný výbor zverejnil majetkové priznania verejných funkcionárov za rok 2019 až v apríli 2021, t. j. desať mesiacov po termíne. Tlačová agentúra TASR (2020), Zverejnili majetkové priznania verejných funkcionárov za rok 2019. V tejto súvislosti pozri Správu o právnom štáte 2021, Kapitulu o situácii v oblasti právneho štátu na Slovensku, s. 14. Predseda parlamentného výboru v auguste 2021 konkrétne oznámil, že sa vyvinie snaha o urýchlenie uverejňovania majetkových priznaní, pozri tlačovú agentúru SITA, Majetkové priznania politikov budú meškať, na pomoc si najali aj externú firmu.

146 Rozšírenie osobnej pôsobnosti priniesol zákon č. 66/2019, ktorým sa mení a dopĺňa ústavný zákon č. 357/2004 Z. z. o ochrane verejného záujmu pri výkone funkcií verejných funkcionárov v znení ústavného zákona č. 545/2005 Z. z.

Strana 17 –

147 Zákon č. 300/2005 Z. z. (Trestný zákon) v znení neskorších predpisov, ktorým sa do § 336 ods. 1 písm. e) Trestného zákona zavádza nový pododsek.

148 Príspevok Slovenska k Správe o právnom štáte 2022, s. 27.

149 Hlavným zákonom upravujúcim voľby je zákon č. 181/2014 o volebnej kampani.

150 Zákon č. 85/2005 o politických stranách a politických hnutiach, ktorý vo veľkej miere odráža odporúčania skupiny GRECO.

151 Písomný príspevok prijatý štátnou komisiou pre voľby a ministerstvom vnútra v súvislosti s návštevou Slovenska, s. 2. V prípade nedodržania stanovených pravidiel môže Štátna komisia pre voľby a kontrolu financovania politických strán uložiť pokutu vo výške dvojnásobku príjmu z daru alebo bezodplatného plnenia. Strany sú povinné predkladať štátnej komisii výročné správy o svojich finančných prostriedkoch. Finančné správy sa zverejňujú. Na správy dohliada Národná rada Slovenskej republiky, pričom musia odhaľovať finančné informácie týkajúce sa volebných kampaní a totožnosti

darco (§ 22 ods. 5 zákona č. 85/2005 Z. z. o politických stranách a politických hnutiach z roku 2005 v znení neskorších predpisov z roku 2019.

152 Za správu poľnohospodárskych nehnuteľností vo vlastníctve SR a nakladanie s pozemkami neznámych vlastníkov je zodpovedný Slovenský pozemkový fond. Tieto parcely tvoria približne 20 % všetkej poľnohospodárskej pôdy na Slovensku a vo väčšine prípadov sú oprávnené na priame platby EÚ.

153 Ako sa uvádza v Správe o právnom štáte 2021, Kapitole o situácii v oblasti právneho štátu na Slovensku, s. 12 – 13, Národná kriminálna agentúra v máji 2021 zadržala aj niekoľkých vysokopostavených úradníkov pozemkového fondu, ktorí boli v rokoch 2016 až 2020 údajne zapojení do korupčných schém, pozri Správu o právnom štáte 2021, Kapitulu o situácii v oblasti právneho štátu na Slovensku, s. 12 – 13, a Aktuality.sk, NAKA opäť zadržala finančníka Kvietika aj viacero ľudí zo Slovenského pozemkového fondu (2021). V tejto súvislosti pozri aj nasledujúcu poznámku pod čiarou.

154 Európsky úrad pre boj proti podvodom (OLAF) vyjadril obavy už v roku 2020 po troch administratívnych vyšetrovaniach poľnohospodárskych platieb, ktoré sa týkali nedostatkov pozemkového fondu, pokiaľ ide o transparentnosť, rovnaké zaobchádzanie so žiadateľmi o prenájom a právnu istotu vo vnútorných postupoch. Pozri tlačovú správu Európskeho úradu pre boj proti podvodom (2021), OLAF uzatvára prípady týkajúce sa poľnohospodárskych fondov EÚ na Slovensku. Slovenský pozemkový fond je zodpovedný za správu poľnohospodárskych nehnuteľností vo vlastníctve SR a nakladanie s pozemkami neznámych vlastníkov. Tieto parcely tvoria približne 20 % všetkej poľnohospodárskej pôdy na Slovensku a vo väčšine prípadov sú oprávnené na priame platby EÚ.

Strana 18 –

155 Príspevok Slovenska k Správe o právnom štáte 2022, s. 26 vrátane sektorov, ako je infraštruktúra, stavebníctvo, poľnohospodárstvo, životné prostredie, IT a zdravotná starostlivosť. Pozri aj Správu o právnom štáte 2021, Kapitulu o situácii v oblasti právneho štátu na Slovensku, s. 15.

156 Národná rada Slovenskej republiky o zmene a doplnení zákona č. 343/2015 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Pozri aj Správu o právnom štáte 2021, Kapitulu o situácii v oblasti právneho štátu na Slovensku, s. 15, v ktorej sa uvádza, že vláda pripravila legislatívny návrh, ktorým sa mení jej zákon o verejnom obstarávaní, s cieľom skrátiť obdobie potrebné na obstarávanie tovaru, služieb a stavebných prác počas pandémie.

157 Podrobnosti o reforme ešte neboli uverejnené.

158 V roku 2020 bolo približne 94 % zákaziek udelených len na základe najnižšej ceny.

159 Mnohé útvary Policajného zboru museli údajne odložiť plánované úlohy v oblasti predchádzania korupcii vrátane činností zameraných na budovanie kapacít v roku 2021. Príspevok Slovenska k Správe o právnom štáte 2022, s. 20.

160 Zákon o mediálnych službách a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o mediálnych službách) z 22. júna 2022, ktorým sa transponuje smernica 2018/1808 o audiovizuálnych mediálnych službách.

161 Slovensko sa vo svetovom rebríčku slobody tlače, ktorý zostavuje organizácia Reportéri bez hraníc, nachádzala v roku 2022 na 27. mieste. V predchádzajúcom roku bolo na 35. mieste.

162 Monitorovanie plurality médií 2022, Správa o Slovensku, s. 10.

163 Zákon o vydavateľoch publikácií a o registri v oblasti médií a audiovizie (zákon o publikáciách) z 22. júna 2022.

Strana 19 –

164 Tamže, s. 12

165 Tamže, s. 12.

166 Zákon č. 532/2010 Z. z.

167 Monitorovanie plurality médií 2022, Správa o Slovensku, s. 14 – 15.

168 Správa o právnom štáte 2021, Kapitola o situácii v oblasti právneho štátu na Slovensku, s. 17.

169 Rada Európy, Platforma na podporu ochrany novinárov a bezpečnosti novinárov, Slovensko.

170 Odpoveď slovenských orgánov z 15. februára 2022

171 Pozri aj Správu o právnom štáte 2021, Kapitola o situácii v oblasti právneho štátu na Slovensku, s. 16.

Strana 20 –

172 Článok 72 Ústavy Slovenskej republiky.

173 Článok 87 Ústavy Slovenskej republiky.

174 Správa o právnom štáte 2021, Kapitola o situácii v oblasti právneho štátu na Slovensku, s. 17.

175 Napríklad reforma súdnej mapy a reformy Trestného zákona a Trestného poriadku. Príspevok od Slovenskej advokátskej komory k Správe o právnom štáte 2022, s. 21; príspevok Európskej siete národných inštitúcií pre ľudské práva (Slovenského národného strediska pre ľudské práva) k Správe o právnom štáte 2022, s. 462; príspevok združenia Via Iuris k Správe o právnom štáte 2022, s. 2; príspevok právnickej fakulty Univerzity Komenského v Bratislave k Správe o právnom štáte 2022, s. 1.

176 Pozri predchádzajúcu poznámku pod čiarou.

177 Toto konanie sa použilo napríklad pri novele školského zákona, ktorá bola prijatá ako zákon č. 273/2021 Z. z., a pri návrhu zákona o pomoci tehotným ženám, tlač č. 665, ktorý bol zamietnutý až v treťom čítaní a vyvolal verejnú diskusiu. Príspevok Európskej siete národných inštitúcií pre ľudské práva (Slovenského národného strediska pre ľudské práva) k Správe o právnom štáte 2022, s. 462;

178 Zo 60 v roku 2020 na 27 v roku 2021; príspevok Slovenska k Správe o právnom štáte 2021, s. 30; príspevok Slovenska k Správe o právnom štáte 2022, s. 37.

179 Príspevok verejnej ochrankyne práv k Správe o právnom štáte 2022, s. 21.

180 Príspevok verejnej ochrankyne práv k Správe o právnom štáte 2022, s. 21; Príspevok Európskej siete národných inštitúcií pre ľudské práva (Slovenského národného strediska pre ľudské práva) k Správe o právnom štáte 2022, s. 466; Vyhlásenie združenia Via Iuris z 23. mája 2022 „Politici musia rešpektovať základné princípy právneho štátu“.

181 Programové vyhlásenie vlády Slovenskej republiky na roky 2021 – 2024.

Strana 21 –

182 Porovnávací prehľad EÚ v oblasti justície za rok 2022, obrázok 55.

183 Návrh zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám.

184 Príspevok Slovenska k Správe o právnom štáte 2022, s. 41 – 42; Národný projekt „Podpora partnerstva a dialógu v oblasti participatívnej tvorby verejných politík“, https://www.minv.sk/?ros_np_participacia. Projekt okrem iného uľahčil zrealizovanie dvanástich pilotných projektov v oblasti participatívnej tvorby verejných politík od vnútroštátnej až po miestnu úroveň, priniesol viac ako 70 odborných publikácií vrátane piatich legislatívnych návrhov a viedol k vypracovaniu nových vzdelávacích programov a učebných osnov.

185 Správa o právnom štáte 2021, Kapitola o situácii v oblasti právneho štátu na Slovensku, s. 3 – 18.

186 Príspevok Európskej siete národných inštitúcií pre ľudské práva (Slovenského národného strediska pre ľudské práva) k Správe o právnom štáte 2022, s. 470 a 472;

187 Rozsudok ústavného súdu z 25. mája 2022, č. *PL ÚS 8/2022*

188 Vláda môže počas núdzového stavu prijímať nariadenia, ktoré obmedzujú určité práva a slobody, ako je napríklad sloboda pohybu. Núdzový stav môže vláda vyhlásiť najviac na 90 dní. Viac informácií o núdzovom stave sa nachádza v Správe o právnom štáte 2021, Kapitole o situácii v oblasti právneho štátu na Slovensku, s. 18 – 19.

189 Uznesenie vlády č. 428/2021.

190 Informácie získané od vlády Slovenskej republiky.

191 Správa o právnom štáte 2021, Kapitola o situácii v oblasti právneho štátu na Slovensku, s. 19.

192 Informácie získané od Súdnej rady SR v súvislosti s návštevou Slovenska.

193 Rozsudok Ústavného súdu z 8. decembra 2021, č. *PL ÚS 4/2021*.

194 Na prijatie opatrení potrebných na vykonanie rozsudku Európskeho súdu pre ľudské práva dohliada Výbor ministrov Rady Európy. Výbor obyčajne zoskupuje prípady proti štátu, ktoré si vyžadujú

podobné vykonávacie opatrenia, najmä všeobecné opatrenia, a skúma ich spoločne. Prvý prípad v skupine je označený ako hlavný prípad, pokiaľ ide o dohľad nad všeobecnými opatreniami, a opakované prípady v rámci skupiny sa môžu uzavrieť, keď sa posúdi, že boli prijaté všetky možné individuálne opatrenia potrebné na zabezpečenie nápravy pre žiadateľa.

Strana 22 –

195 Všetky údaje vypočítava Európska sieť pre implementáciu a vychádzajú z počtu prípadov, ktoré sa považujú za nevykonané k dátumu ročnej uzávierky, t. j. k 1. januáru 2022. Pozri príspevok Európskej siete pre implementáciu k Správe o právnom štáte 2022, s. 69 – 70.

196 Rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva z 24. júla 2012, *Maxian a Maxianova/Slovensko*, 44482/09, nevykonaný od roku 2012.

197 Údaje podľa online databázy Rady Európy (HUDOC).

198 Uznesenie vlády č. 649/2020 zo 14. októbra 2020.

199 Zníženie o 5 zamestnancov z celkového počtu 57 pracovných miest vrátane verejného ochrancu práv; príspevok verejnej ochrankyne práv k Správe o právnom štáte 2022, s. 14 – 15. Správa o činnosti verejného ochrancu práv za rok 2021, s. 134.

200 Príspevok verejnej ochrankyne práv k Správe o právnom štáte 2022, s. 14 – 15; Správa o činnosti verejného ochrancu práv za rok 2021, s. 134.

201 Príspevok Slovenska k Správe o právnom štáte 2022; príspevok Európskej siete národných inštitúcií pre ľudské práva (Slovenského národného strediska pre ľudské práva) k Správe o právnom štáte 2022, s. 4521 – 5;

202 Úradujúci komisár pre deti zostáva vo funkcii až do zvolenia nového komisára.

203 Príspevky organizácie Civil Society Europe a Slovenského národného strediska pre ľudské práva (ENNHRI) k Správe o právnom štáte 2022; List komisára Rady Európy pre ľudské práva adresovaný

Strana 23 –

členom Národnej rady Slovenskej republiky z 15. októbra 2021, v ktorom sa spomína „čoraz nepriaznivejšie prostredie“ pre slovenských obhajcov ľudských práv venujúcich sa otázkam rodovej rovnosti a sexuálneho a reprodukčného zdravia a práv, <https://rm.coe.int/letter-to-the-slovak-national-council-by-dunja-mijatovic-council-of-eu/1680a43530>.

204 Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky, Zoznam schválených žiadostí o poskytnutie dotácie na rok 2021, <https://www.employment.gov.sk/sk/ministerstvo/poskytovanie-dotacii/archiv/poskytovanie-dotacii-roku-2021/schvalene-dotacie-2021.html>.

205 Správa o právnom štáte 2021, Kapitola o situácii v oblasti právneho štátu na Slovensku, s. 20.

206 Informácie získané počas návštevy Slovenska od Slovenského národného strediska pre ľudské práva; príspevok organizácie Civil Society Europe k Správe o právnom štáte 2022, s. 13.

II. Zoznam zdrojov – Príloha č. 1 – strany 24 – 29 Správy 2022:

Strana 24 –

Aktuality.sk (2021), *NAKA opäť zadržala finančníka Kvietika aj viacero ľudí zo Slovenského pozemkového fondu* <https://www.aktuality.sk/clanok/892385/naka-opat-zadrzala-financnika-martina-kvietika>.

Advokátska komora (2021), tlačová správa z 23. marca 2021, *Predseda SAK navštívil nového generálneho riaditeľa Zboru väzenskej a justičnej stráže*, https://www.sak.sk/web/sk/cms/news/form/list/form/row/596497/_event.

Centrum pre pluralitu a slobodu médií (2022), *Monitorovanie plurality médií 2022 – správa o Českej republike*.

CEPEJ (2017), *Efektívnosť a kvalita slovenského súdneho systému, Hodnotenie a odporúčania na základe nástrojov CEPEJ*.

Únia občianskych slobôd pre Európu (2021), *Príspevok Únie občianskych slobôd pre Európu k Správe o právnom štáte 2021*.

Organizácia Civil Society Europe (2022), *Príspevok organizácie Civil Society Europe k Správe o právnom štáte 2022*.

Komunikačná platforma slovenských sudcov a Združenie slovenských sudcov (2021), *Príspevok k Správe o právnom štáte 2021*.

Ústavný súd, rozsudok zo 14. októbra 2020, *PI ÚS 22/2020*.

Ústavný súd, rozsudok z 30. januára 2019, *PI ÚS 21/2014 – 96*.

Ústavný súd, rozsudok z 31. marca 2021, *PI ÚS 2/2021*.

Ústavný súd, rozsudok z 25. mája 2022, *PL ÚS 8/2022*.

Rada advokátskych komôr a združení právnikov Európy (CCBE) (2022), *Príspevok Rady advokátskych komôr a združení právnikov Európy k Správe o právnom štáte 2022*.

Rada Európy: Komisar pre ľudské práva (2021), *list poslancom Národnej rady Slovenskej republiky* <https://rm.coe.int/letter-to-the-slovak-national-council-by-dunja-mijatovic-council-of-eu/1680a43530>.

Rada Európy: Výbor expertov pre hodnotenie opatrení na boj proti praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu (Moneyval) (2020), *Správa o piatom kole vzájomného hodnotenia: Opatrenia na boj proti praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu MONEYVAL (2020)21* <https://rm.coe.int/moneyval-2020-21-5th-round-mer-slovakia/1680a02853>.

Rada Európy: Výbor ministrov (2000), *Odporúčanie Výboru ministrov členským štátom CM/Rec(2000)19 o postavení prokuratúry v systéme trestnej justície*.

Rada Európy: Výbor ministrov (2010), *Odporúčanie Výboru ministrov členským štátom CM/Rec(2010)12 o sudcoch: nezávislosť, efektívnosť a zodpovednosť*.

Rada Európy: Poradný výbor európskych sudcov (2007), *Stanovisko č. 10 určené Výboru ministrov Rady Európy o súdnej rade v službách spoločnosti [CCJE(2007)]*.

Rada Európy: Poradný výbor európskych sudcov (2016), *Stanovisko č. 19 k úlohe predsedov súdov [CCJE(2016)2]*.

Rada Európy: Poradný výbor európskych sudcov (2020), *Stanovisko č. 23 k úlohe združení sudcov pri podpore nezávislosti súdnictva [CCJE(2020)2]*.

Strana 25 –

Rada Európy: Benátska komisia (2005), *Druhé predbežné stanovisko k ústavným reformám v Arménskej republike*, CDL-AD(2005)016.

Rada Európy: Benátska komisia (2010), *Správa o novele ústavy*, CDL-AD(2010)001.

Rada Európy: Benátska komisia (2013), *Stanovisko k návrhu zmien organického zákona o všeobecných súdoch Gruzínska [CDL-AD(2013)007-e]*.

Rada Európy: Benátska komisia (2016), *Kontrolný zoznam právneho štátu*, [CDL-AD(2016)007rev].

Rada Európskej únie (2020), *Odporúčanie z 20. mája 2020, ktoré sa týka národného programu reforiem Slovenska na rok 2020 a ktorým sa predkladá stanovisko Rady k programu stability Slovenska na rok 2020 [COM(2020) 525 final]*.

Rada Európskej únie (2021), *Príloha k vykonávaciemu rozhodnutiu Rady o schválení posúdenia plánu obnovy a odolnosti Slovenska (10156/21 ADD 1)* https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/PDF/?uri=CONSIL:ST_10156_2021_ADD_1&from=SK.

Súdny dvor Európskej únie, rozsudok z 18. mája 2021, *Asociația „Forumul Judecătorilor din România“ a iní*, C-83/19, C-127/19, C-195/19, C-291/19, C-355/19 a C-397/19, ECLI:EU:C:2021:393.

Súdny dvor Európskej únie, rozsudok z 20. apríla 2021, *Republika*, C-896/19, ECLI:EU:C:2021:311.

Súdny dvor Európskej únie, rozsudok z 25. júla 2018, *LM*, C-216/18 PPU.

Generálne riaditeľstvo pre komunikáciu (2019), *Rýchly prieskum Eurobarometra č. 482: postoj podnikov ku korupcii v EÚ*.

Generálne riaditeľstvo pre komunikáciu (2020), *Osobitný prieskum Eurobarometra 502: korupcia*.
Generálne riaditeľstvo pre komunikáciu (2022), *Rýchly prieskum Eurobarometra č. 523: postoj podnikov ku korupcii v EÚ*.

Generálne riaditeľstvo pre komunikáciu (2022), *Osobitný prieskum Eurobarometra 507: korupcia*.
EUobserver (2022), *Slovak ex-PM narrowly stays out of jail in corruption fiasco (Bývalý slovenský premiér sa v korupčnom fiasku len tesne vyhol väzeniu)* <https://euobserver.com/rule-of-law/154892>.
Euractiv (2021), *„Prosecutor General dismisses high-level corruption charges“ (Generálny prokurátor zrušil obvinenia z korupcie na vysokých miestach)* https://www.euractiv.com/section/politics/short_news/prosecutor-general-dismisses-high-level-corruption-charges/.

Euractiv (2021), *„Slovakia’s police chief charged for abuse of power, obstructing justice“ (Policajný riaditeľ Slovenskej republiky obvinený zo zneužitia moci, marenia spravodlivosti)* https://www.euractiv.com/section/politics/short_news/slovakias-police-chief-charged-for-abuse-of-power-obstructing-justice/.

Euractiv (2021), *„Slovakia’s representatives discuss investigation of corruption“ (Slovenskí štátni predstavitelia diskutujú o vyšetrovaní korupcie)* https://www.euractiv.com/section/politics/short_news/slovakias-representatives-discuss-investigation-of-corruption/.

Euronews (2022), *„Former Slovakian Prime Minister Robert Fico faces criminal charges“ (Bývalý slovenský premiér Robert Fico čelí obvineniam z trestného činu)* <https://www.euronews.com/2022/04/20/former-slovakian-prime-minister-robert-fico-faces-criminal-charges>.

Európske združenie sudcov (2022), *Príspevok Európskeho združenia sudcov k Správe o právnom štáte 2022*.

Európska komisia (2020), *Správa o právnom štáte 2020, Kapitola o situácii v oblasti právneho štátu na Slovensku*.

Strana 26 –

Európska komisia (2021), *Porovnávací prehľad EÚ v oblasti justície za rok 2021*.

Európska komisia (2021), *Správa o právnom štáte 2021, Kapitola o situácii v oblasti právneho štátu na Slovensku*.

Európska komisia (2021), *tlačová správa č. 03/2021, OLAF uzatvára prípady týkajúce sa poľnohospodárskych fondov EÚ na Slovensku* https://ec.europa.eu/anti-fraud/media-corner/news/21-01-2021/olaf-closes-cases-eu-agricultural-funds-slovakia_sk.

Európska komisia (2022), *Porovnávací prehľad EÚ v oblasti justície za rok 2022*.

Európska komisia, *Efektívnosť a kvalita slovenského súdneho systému, Hodnotenie a odporúčania na základe nástrojov CEPEJ, CEPEJ-COOP(2017)14*, vypracované Komisiou Rady Európy pre hodnotenie efektívnosti justície (2017).

Európska komisia, *Preskúmanie reformy súdnej mapy v Slovenskej republike odborníkmi CEPEJ*, vypracované Komisiou Rady Európy pre hodnotenie efektívnosti justície (2020).

Európska komisia, *Výročná štúdia* vypracovaná Komisiou Rady Európy pre hodnotenie efektívnosti justície.

Európsky súd pre ľudské práva, rozsudok z 15. septembra 2015, *Javor a Javorova*, 42360/10.

Európsky súd pre ľudské práva, rozsudok z 24. júla 2012, *Maxian a Maxianova*, 44482/09.

Európsky súd pre ľudské práva, rozsudok z 27. júna 2017, *Ivan*, 57405/15.

Európsky súd pre ľudské práva, rozsudok z 9. marca 2021, *Bilgen/Turecko*, 1571/07.

Európsky súd pre ľudské práva, rozsudok z 31. augusta 2018, *Balogh a ďalší.*, 35142/15.

Európska sieť pre implementáciu (2022), *Príspevok Európskej siete pre implementáciu k Správe o právnom štáte 2022*.

Európska sieť súdnych rád (2012 – 2013), *Správa o minimálnych normách pre hodnotenie profesionálnej výkonnosti a neodvolateľnosť sudcov*.

Európska sieť národných inštitúcií pre ľudské práva (2021), *Príspevok k Správe o právnom štáte 2021*.
GRECO (2019), *piate kolo hodnotenia – Hodnotiaca správa o Slovenskej republike, Prevencia korupcie a podpora integrity v ústredných orgánoch štátnej správy (vo vysokých výkonných funkciách) a v orgánoch presadzovania práva*.
GRECO (2019), *štvrté kolo hodnotenia – Dodatok k druhej správe o plnení odporúčaní v Slovenskej republike, Prevencia korupcie vo vzťahu k poslancom, sudcom a prokurátorom*.
GRECO (2021), *štvrté kolo hodnotenia – Druhý dodatok k druhej správe o plnení odporúčaní v Slovenskej republike, Prevencia korupcie vo vzťahu k poslancom, sudcom a prokurátorom*.
GRECO (2021), *Slovensko: GRECO regrets slow progress in prevention corruption of parliamentarians, judges and prosecutors (GRECO vyjadruje poľutovanie nad pomalým pokrokom v oblasti prevencie korupcie poslancov, sudcov a prokurátorov)* <https://www.coe.int/en/web/portal/-/slovakia-greco-regrets-slow-progress-in-preventing-corruption-of-parliamentarians-judges-and-prosecutors>.
Sudcovia za otvorenú justíciu (2022), *Príspevok združenia Sudcovia za otvorenú justíciu k Správe o právnom štáte 2022*.
Univerzita Komenského, Právnická fakulta (2022), *Príspevok Právnickej fakulty Univerzity Komenského k Správe o právnom štáte 2022*.
Národný inšpektorát práce, *Výsledky inšpekcie práce v oblasti oznamovania protispoločenskej činnosti* <https://www.ip.gov.sk/vysledky-inspekcie-prace-v-oblasti-oznamovania-protispolocenskej-cinnosti/>.

Strana 27 –

Ministerstvo vnútra (2022), *Príspevok ministerstva vnútra k Správe o právnom štáte 2022*.
OECD (2012), *Implementing the OECD Anti-Bribery Convention, Phase 3: Slovak Republic (Vykonávanie Dohovoru o boji s podplácaním zahraničných verejných činiteľov v medzinárodných obchodných transakciách, 3. fáza: Slovenská republika)*.
OECD (2014), *Implementing the OECD Anti-Bribery Convention, Follow-Up to the Phase 3 Report and Recommendation: Slovak Republic (Vykonávanie Dohovoru o boji s podplácaním zahraničných verejných činiteľov v medzinárodných obchodných transakciách, Opatrenia prijaté v nadväznosti na 3. fázu a jej odporúčania: Slovenská republika)*.
OECD (2017), *Implementing the OECD Anti-Bribery Convention, Phase 1bis Report: Slovak Republic (Vykonávanie Dohovoru o boji s podplácaním zahraničných verejných činiteľov v medzinárodných obchodných transakciách, Správa o fáze 1a)*.
OECD (2021), *Lobbying in the 21st Century (Lobing v 21. storočí)* https://www.oecd-ilibrary.org/governance/lobbying-in-the-21st-century_c6d8eff8-en.
OECD (2022), *Integrity Review of the Slovak Republic: Delivering Effective Public Integrity Policies (Preskúmanie integrity v Slovenskej republike: zavádzanie účinných politík v oblasti integrity verejnej správy)* <https://www.oecd.org/publications/oecd-integrity-review-of-the-slovak-republic-45bd4657-en.htm>.
Úrad podpredsedu vlády (2021), *predbežná informácia o návrhu zákona o lobingu* <https://www.slovlex.sk/legislativne-procesy/SK/PI/2021/264>.
Úrad vlády (2021), *tlačová správa, Odborná pracovná skupina bude riešiť obnovu dôvery v právny štát* <https://www.vlada.gov.sk/premier-odborna-pracovna-skupina-bude-riesit-obnovu-doveru-v-pravny-stat/>.
OLAF (2021), *tlačová správa – OLAF uzatvára prípady týkajúce sa poľnohospodárskych fondov EÚ na Slovensku* https://ec.europa.eu/anti-fraud/media-corner/news/olaf-closes-cases-eu-agricultural-funds-slovakia-2021-01-21_en.
Verejný ochranca práv (2020), *Správa o činnosti verejného ochranca práv za obdobie kalendárneho roka 2020*, https://www.vop.gov.sk/files/VOP_VS20_SK_1.pdf.
Verejný ochranca práv (2022), *Príspevok verejnej ochrankyne práv k Správe o právnom štáte 2022*.
Reportéri bez hraníc – Slovensko <https://rsf.org/en/country/slovakia>.

SITA (2021), *Majetkové priznania politikov budú meškať, na pomoc si najali aj externú firmu* <https://www.webnoviny.sk/majetkove-priznania-politikov-budu-meskat-na-pomoc-si-najali-aj-externu-firmu/>.

Združenie sudcov Slovenska (2022), *Príspevok Združenia sudcov Slovenska k Správe o právnom štáte 2022*.

Slovenská advokátska komora (2021), *Príspevok Slovenskej advokátskej komory k Správe o právnom štáte 2021*.

Ústavný súd Slovenskej republiky (2022), *Spoločné vyhlásenie Najvyššieho súdu, Najvyššieho správneho súdu, generálnej prokuratúry a advokátskej komory, Najvyšší predstavitelia justičných inštitúcií diskutovali o pripravovaných legislatívnych zmenách*) <https://www.nsud.sk/najvyssi-predstavitelia-justicnych-institucii-diskutovali-o-pripravovanych-legislativnych-zmenach/>.

Vláda Slovenskej republiky (2018), *Protikorupčná politika Slovenskej republiky na roky 2019 – 2023* <https://rokovania.gov.sk/download.dat?id=588DFBA123494910A70AF18737B85A81-034BF7E75BABC88FC3A419E44DED1345>.

Vláda Slovenskej republiky (2019), *Národný protikorupčný program Slovenskej republiky* <https://rokovania.gov.sk/download.dat?id=F75436C4AF3C4D96AE93D60FD6BCA184-99C291B1BA87B0B9BF1E773CB8DA6BA0>.

Strana 28 –

Vláda Slovenskej republiky (2020), *Výročná správa o činnosti verejného ochrancu práv* https://www.vop.gov.sk/files/VOP_VS20_SK_1.pdf.

Vláda Slovenskej republiky (2021), *Príspevok Slovenska k Správe o právnom štáte 2021*.

Vláda Slovenskej republiky (2021), *Plán legislatívnych úloh vlády Slovenskej republiky na rok 2021* https://www.slov-lex.sk/legislativne-procesy?p_p_id=processDetail_WAR_portlets&p_p_lifecycle=2&p_p_state=normal&p_p_mode=view&p_p_cacheability=cacheLevelPage&p_p_col_id=column-2&p_p_col_count=1&_processDetail_WAR_portlets_fileCooaddr=COO.2145.1000.3.4201465&_processDetail_WAR_portlets_file=pl%C3%A1n-2021.pdf&_processDetail_WAR_portlets_action=getFile.

Vláda Slovenskej republiky (2021), *tlačová správa – Premiér: Odborná pracovná skupina bude riešiť obnovu dôvery v právny štát* <https://www.vlada.gov.sk/premier-odborna-pracovna-skupina-bude-riesit-obnovu-dovery-v-pravny-stat/>.

Vláda Slovenskej republiky, *Programové vyhlásenie vlády Slovenskej republiky na obdobie rokov 2020 – 2024* <https://www.mpsr.sk/programove-vyhlasesie-vlady-slovenskej-republiky-na-obdobie-rokov-2020-2024/800-17-800-15434/>.

Vláda Slovenskej republiky, *Programové vyhlásenie vlády Slovenskej republiky na obdobie rokov 2021 – 2024* <https://www.nrsr.sk/web/Dynamic/DocumentPreview.aspx?DocID=494677>.

Vláda Slovenskej republiky (2021), *Plán obnovy a odolnosti Slovenskej republiky* https://www.planobnovy.sk/files/dokumenty/kompletny-plan_obnovy.pdf.

Vláda Slovenskej republiky (2021), *Aktualizovaný národný protikorupčný program* <https://rokovania.gov.sk/download.dat?id=AC1F28C57AFC4404A10668B388D1E04F-01E859E1A2586E19FA0FCBA4FF3E8A45>.

Slovenskí právnici, *Otvorená výzva a Príspevok k Správe o právnom štáte 2021*, <https://pravnystat.eu/en/>.

Ministerstvo investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie Slovenskej republiky (2020), *tlačová správa, Vicepremiérka Remišová: 1,1 milióna eur na pomoc mimovládnym organizáciám v boji s COVID-19* <https://www.mirri.gov.sk/aktuality/podpredsednicka-vlady/vicepremierka-remisova-11-miliona-eur-na-pomoc-mimovladnym-organizaciam-v-boji-s-covid-19/>.

Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky, *Rezortný protikorupčný program* <https://www.health.gov.sk/Zdroje/?dokumenty/mzsr/rezortny-protikorupcny-program.rtf>.

Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, *Národný projekt Podpora partnerstva a dialógu v oblasti participatívnej tvorby verejných politík* https://www.minv.sk/?ros_np_participacia.

Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky (2022), *Písomný príspevok Ministerstva vnútra Slovenskej republiky v súvislosti s návštevou krajiny*.

Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Analytické centrum, *Odporúčania pre tvorbu novej súdnej mapy* http://web.ac-mssr.sk/wp-content/uploads/2020/sudna_mapa/nova_sudna_mapa_3_0_final.pdf.

Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Analytické centrum (2020), *Odporúčania pre tvorbu novej súdnej mapy* http://web.ac-mssr.sk/wp-content/uploads/2020/sudna_mapa/nova_sudna_mapa_3_0_final.pdf.

Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Analytické centrum (2020), *Reforma súdnej mapy* http://web.ac-mssr.sk/wp-content/uploads/2020/sudna_mapa/Reforma_sudnej_mapy_na_citanie.pdf.

Strana 29 –

Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, *Časová os tvorby súdnej mapy* http://web.ac-mssr.sk/wp-content/uploads/2020/sudna_mapa/20210223_Casov%C3%A1_os_Sudna_mapa_v.2.pdf.

Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky, *Schválené dotácie 2021* <https://www.employment.gov.sk/sk/ministerstvo/poskytovanie-dotacii/archiv/poskytovanie-dotacii-roku-2021/schvalene-dotacie-2021.html>.

Slovenské národné stredisko pre ľudské práva (2019), *Správa o dodržiavaní ľudských práv* <http://www.snslp.sk/wp-content/uploads/Sprava-o-LP-v-SR-za-rok-2020-.pdf>.

Slovenské národné stredisko pre ľudské práva (2022), *Príspevok Slovenského národného strediska pre ľudské práva k Správe o právnom štáte 2022*.

Národný inšpektorát práce (2021), *Výsledky inšpekcie práce v oblasti oznamovania protispoločenskej činnosti* <https://www.ip.gov.sk/vysledky-inspekcie-prace-v-oblasti-oznamovania-protispolocenskej-cinnosti/>.

Generálna prokuratúra Slovenskej republiky (2022), *Štatistický prehľad trestnej a netrestnej činnosti za rok 2021* <https://www.genpro.gov.sk/statistiky/statisticky-prehľad-trestnej-a-netrestnej-cinnosti-za-rok-2021-3acf.html>.

Štátna komisia pre voľby a kontrolu financovania politických strán (2022), *Písomný príspevok Štátnej komisie pre voľby a kontrolu financovania politických strán v súvislosti s návštevou krajiny*.

TASR (2021), *Zverejnili majetkové priznania verejných funkcionárov za rok 2019* <https://domov.sme.sk/c/22631335/zverejnili-majetkove-priznania-verejnych-funkcionarov-za-rok-2019.html>.

The Slovak Spectator (2021), *War among the police? Big corruption cases complicate relations between institutions' (Vojna v radoch polície? Veľké prípady korupcie komplikujú vzťahy medzi inštitúciami)* <https://spectator.sme.sk/c/22708405/war-among-police-officers-big-corruption-cases-complicate-relations-between-institutions.html>.

Transparency International (2020), *Exporting corruption (Vývoz korupcie)* <https://www.transparency.org/en/publications/exporting-corruption-2020>.

Transparency International (2021), *Rušená obvinení volajú po jasnom zdôvodnení pred verejnosťou* <https://transparency.sk/sk/rusenja-obvinieni-volaju-po-jasnom-zdovodneni-pred-verejnostou/>.

Transparency International (2022), *Index vnímania korupcie 2021*.

UNCAC, *Implementation Review — 1st cycle (2010-2015), Country Review Report of Slovak Republic [Správa o vykonávaní Dohovoru Organizácie Spojených národov proti korupcii – prvé kolo preskúmania (2010 – 2015)]*, https://www.unodc.org/documents/treaties/UNCAC/CountryVisitFinalReports/2013_07_11_Slovakia_Final_Country_Report.pdf.

Via Iuris (2022), *Politici musia rešpektovať základné princípy právneho štátu* <https://viaiuris.sk/aktuality/blog/politici-musia-respektovat-zakladne-principy-pravneho-statu/>.

Via Juris (2022), *Príspevok združenia Via Iuris k Správe o právnom štáte 2021*.

Zastavme korupciu (2021), *Kovařík sa vzdal funkcie, Mikulca chcu odvolať. Ako doteraz riadili políciu* <https://zastavmekorupciu.sk/blog/kovarik-sa-vzdal-funkcie-mikulca-chcu-odvolavat-ako-doteraz-riadili-policiu/>.

III. Výber relevantných Poznámok pod čiarou/odkazov v Správe 2022 k informáciám o trestných konaniach uvedených v Správe 2022

- vo vzťahu k porušovaniu princípov právneho štátu v trestných konaniach v SR

8 Správa o právnom štáte 2021, Kapitola o situácii v oblasti právneho štátu na Slovensku, s. 3.

9 Informácie získané od Súdnej rady SR v súvislosti s návštevou Slovenska.

10 Príspevok združenia Via Iuris k Správe o právnom štáte 2022, s. 3; Informácie získané od sudcovskej iniciatívy Za otvorenú justíciu v súvislosti s návštevou Slovenska.

11 Súdna rada sa skladá z 18 členov, z ktorých polovicu tvoria sudcovia, ktorých volia ich kolegovia. Vláda, národná rada a prezident republiky si takisto vyberú po troch členoch. Ďalšie informácie sa nachádzajú v Správe o právnom štáte 2021, Kapitole o situácii v oblasti právneho štátu na Slovensku, s. 3 – 4. Ustanovenie bolo napadnuté na Ústavnom súde a ešte stále sa o ňom pojednáva, spis č. 414/2021.

13 Informácie získané od Súdnej rady SR v súvislosti s návštevou Slovenska.

14 Príspevok od Európskeho združenia sudcov k Správe o právnom štáte 2022, s. 2 – 11. Príspevok od Európskej siete národných inštitúcií pre ľudské práva (Slovenské národné stredisko pre ľudské práva) k Správe o právnom štáte 2022, s. 465 – 466; Príspevok od Združenia sudcov Slovenska k Správe o právnom štáte 2022, s. 2. Zástupca Súdnej rady SR vyjadril počas návštevy Slovenska výhrady k tejto zmene, pričom uviedol, že súdna rada sa necíti byť pod tlakom.

16 Správa o právnom štáte 2021, Kapitola o situácii v oblasti právneho štátu na Slovensku, s. 4 – 5.

18 Ďalšie informácie sa nachádzajú v Správe o právnom štáte 2021, Kapitole o situácii v oblasti právneho štátu na Slovensku, s. 4 – 5.

19 Príspevok od Európskeho združenia sudcov k Správe o právnom štáte 2022, s. 13; príspevok od Združenia sudcov Slovenska k Správe o právnom štáte 2022, s. 1.

20 Informácie získané od Najvyššieho správneho súdu a sudcovskej iniciatívy Za otvorenú justíciu v súvislosti s návštevou Slovenska.

21 Trestné konania vedie špeciálny prokurátor a špecializovaný trestný súd. Sudca obvinený z takéhoto trestného činu má právo požiadať súdnu radu, aby vyjadrila svoj nesúhlas s pokračovaním trestného stíhania. Ak súdna rada vysloví nesúhlas s trestným stíhaním sudcu, rovná sa to ukončeniu konania (táto záruka bola pôvodne účinná iba do roku 2024, príslušné ustanovenie však bolo následne zmenené a už nie je dočasné; článok IX zákona č. 432/2021 Z. z.). Dočasné pozastavenie výkonu funkcie stíhaného sudcu je možné iba na základe rozhodnutia disciplinárneho súdu. Správa o právnom štáte 2021, Kapitola o situácii v oblasti právneho štátu na Slovensku, s. 6.

25 K marcu 2022 bolo podaných 32 trestných oznámení. Informácie získané od špeciálneho prokurátora v súvislosti s návštevou Slovenska. Média uvádzajú, že dve z týchto trestných oznámení podal na sudcov Najvyššieho súdu politik. Pozri Denník N (2022) <https://dennikn.sk/minuta/2675787/?ref=list>.

26 Správa o právnom štáte 2021, Kapitola o situácii v oblasti právneho štátu na Slovensku, s. 6 – 7.

27 Správa o právnom štáte 2020, Kapitola o situácii v oblasti právneho štátu na Slovensku, s. 4. Komisia CEPEJ preskúmala návrh reformy a dospela k záveru, že použitá metodika je v súlade s jej usmerneniami a jej hodnotiacou správou. Za pozoruhodný považovala prístup založený na dôkazoch, ktorý si zvolili slovenské orgány; CEPEJ (2020), Posudok expertov komisie CEPEJ k reforme súdnej mapy v Slovenskej republike, s. 8 – 9.

31 Príspevok Slovenska k Správe o právnom štáte 2022, s. 4.

34 Správa o právnom štáte 2021, Kapitola o situácii v oblasti právneho štátu na Slovensku, s. 6.

35 Spoločné vyhlásenie Ústavného súdu, Najvyššieho súdu, Najvyššieho správneho súdu, generálneho prokurátora a advokátskej komory z 28. januára 2022, <https://www.nsud.sk/najvyssi-predstavitelia-justicnych-institucii-diskutovali-o-pripravovanych-legislativnych-zmenach/>;

príspevok od Slovenskej advokátskej komory k Správe o právnom štáte 2022, s. 21; príspevok od Právnickej fakulty Univerzity Komenského v Bratislave k Správe o právnom štáte 2022, s. 1. Informácie o kritike príslušných zainteresovaných strán sú uvedené aj v príspevku od Európskej siete národných inštitúcií pre ľudské práva (Slovenského národného strediska pre ľudské práva) k Správe o právnom štáte 2022, s. 473. Verejné konzultácie k návrhom sa uskutočnili od 13. septembra 2021 do 4. októbra 2021; verejné konzultácie LP/2021/503, LP/2021/504, LP/2021/505, LP/2021/506.

36 Spoločné vyhlásenie Ústavného súdu, Najvyššieho súdu, Najvyššieho správneho súdu, generálneho prokurátora a advokátskej komory z 28. januára 2022, <https://www.nsud.sk/najvyssi-predstavitelia-justicnych-institucii-diskutovali-o-pripravovanych-legislativnych-zmenach/>

37 Spoločné vyhlásenie Ústavného súdu, Najvyššieho súdu, Najvyššieho správneho súdu, generálneho prokurátora a advokátskej komory z 28. januára 2022, <https://www.nsud.sk/najvyssi-predstavitelia-justicnych-institucii-diskutovali-o-pripravovanych-legislativnych-zmenach/>;
príspevok od verejného ochrancu práv k Správe o právnom štáte 2022, s. 6; Informácie získané od Najvyššieho správneho súdu SR, združenia sudcov Za otvorenú justíciu a od Slovenskej advokátskej komory v súvislosti s návštevou Slovenska.

38 Príspevok od verejného ochrancu práv k Správe o právnom štáte 2022, s. 6.

41 Správa o právnom štáte 2021, Kapitola o situácii v oblasti právneho štátu na Slovensku, s. 7.

46 Správa o právnom štáte 2021, Kapitola o situácii v oblasti právneho štátu na Slovensku, s. 7.

57 Článok 142 ods. 2 písm. c) ústavy. Ministerstvo spravodlivosti uvažuje aj o tom, že Najvyššiemu správne mu súdu udelení právomoc preskúmavať rozhodnutia z disciplinárnych konaní, ktoré vedie Slovenská advokátska komora proti advokátom. Minister spravodlivosti požiadal Benátsku komisiu o stanovisko k tomuto mechanizmu. Benátska komisia uviedla, že všeobecný návrh ministerstva je v súlade s medzinárodnými normami. Stanovisko Benátskej komisie č. 1048/2021 z 18. októbra 2021, bod 64.

63 Príspevok od Európskej siete národných inštitúcií pre ľudské práva (Slovenské národné stredisko pre ľudské práva) k Správe o právnom štáte 2022, s. 472 – 473; Informácie získané od súdnej rady, združenia sudcov Za otvorenú justíciu, organizácií občianskej spoločnosti Zastavme korupciu a Via Luris a verejného ochrancu práv v súvislosti s návštevou Slovenska.

64 Správa o právnom štáte 2020, Kapitola o situácii v oblasti právneho štátu na Slovensku, s. 2 a Správa o právnom štáte 2021, Kapitola o situácii v oblasti právneho štátu na Slovensku, s. 2 a 3.

65 K marcu 2022 sa viedli trestné konania proti 18 sudcom (z ktorých štyria už boli odsúdení), trom prokurátorom a šiestim advokátom. Informácie získané od špeciálneho prokurátora.

66 § 363 Trestného poriadku. Proti takémuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok. Po takomto uznesení majú vyšetrovatelia len jediná možnosť, ako opätovne vzniesť obvinenie. Musia predložiť nové dôkazy, ktoré musia byť iné ako dôkazy predložené v pôvodnom vyšetrovaní.

67 Tento nástroj sa však často využíval už aj predtým; od jeho vytvorenia v roku 2016 generálny prokurátor každý rok zrušil približne 80 rozhodnutí.

68 Vráťane jednej osoby s úzkymi väzbami na politikov vládnej koalíciej strany.

69 Trestné konania sa v tejto veci obnovili. Informácie získané v súvislosti s návštevou Slovenska.

70 Informácie získané v súvislosti s návštevou Slovenska.

71 V reakcii na toto napätie vláda zriadila osobitnú pracovnú skupinu na obnovenie dôvery v právny štát, ktorej cieľom bolo pripraviť odporúčania na zlepšenie fungovania súdov, polície a prokuratúry. Pracovná skupina už bola odvtedy rozpustená a momentálne sa čaká na politické rozhodnutie o diskutovaných otázkach. Tlačová správa Úradu vlády SR zo 16. septembra 2021, predseda vlády: Odborná pracovná skupina bude riešiť obnovu dôvery v právny štát, <https://www.vlada.gov.sk/premier-odborna-pracovna-skupina-bude-riesit-obnovu-dovery-v-pravny-stat/>. Informácie získané od ministerstva spravodlivosti v súvislosti s návštevou Slovenska.

72 Informácie získané od ministerstva spravodlivosti v súvislosti s návštevou Slovenska. Zvažujú sa dve možnosti. Buď sa stanoví, že táto právomoc sa nesmie využiť, ak sa už súdnym rozhodnutím potvrdila zákonnosť alebo dôvodnosť konania, alebo sa táto právomoc obmedzí tak, aby bolo možné zrušiť iba také rozhodnutia prokurátorov, ktorými rozhodli o zastavení trestného stíhania. Očakáva sa, že návrh zákona sa predloží na verejnú konzultáciu na jar 2022.

74 Stretnutia z 23. septembra 2021 a 28. januára 2022, <https://www.sak.sk/web/sk/cms/news/form/list/form/row/967235/event>; <https://www.nsud.sk/najvyssi-predstavitelia-justicnych-institucii-diskutovali-o-pripravovanych-legislativnych-zmenach/>.

75 Príspevok Rady advokátskych komôr a združení právnikov Európy, s. 58.

77 Porovnávací prehľad EÚ v oblasti justície za rok 2022, obrázky 48 a 49. Rozhodnutia prokuratúry, <https://www.genpro.gov.sk/dokumenty/pravoplatne-uznesenia-prokuratora-ktorymi-sa-skoncilo-trestne-stihanie-vedene-proti-urcitej-2f09.html>.

80 Informácie získané od Združenia sudcov Slovenska, Najvyššieho správneho súdu a Slovenskej advokátskej komory v súvislosti s návštevou Slovenska.

81 Príspevok Slovenska k Správe o právnom štáte 2022, s. 13 a informácie získané od ministerstva vnútra a generálnej prokuratúry v súvislosti s návštevou Slovenska.

87 Pozri článok 4 ods. 3 zákona č. 171/1993 Z. z. o Policajnom zbore.

88 Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 458/2003 Z. z. o zriadení Špeciálneho súdu a Úradu špeciálnej prokuratúry.

89 Zákon č. 291/2009 Z. z. o špecializovanom trestnom súde.

90 Transparency International (2022), Index vnímania korupcie 2021. Úroveň vnímanej korupcie sa kategorizuje takto: nízka úroveň (vnímanie korupcie vo verejnom sektore medzi odborníkmi a výkonnými riaditeľmi podnikov dosahuje viac ako 79 bodov); pomerne nízka (79 – 60 bodov), pomerne vysoká (59 – 50 bodov), vysoká (menej ako 50 bodov).

96 Správa o právnom štáte 2021, Kapitola o situácii v oblasti právneho štátu na Slovensku, s. 10. Vláda Slovenskej republiky, Národný protikorupčný program Slovenskej republiky (2019), ktorý zahŕňa viaceré rezortné protikorupčné programy, ktoré prijali ministerstvá a ďalšie inštitúcie vrátane ministerstva spravodlivosti, ministerstva hospodárstva, ministerstva vnútra, ministerstva dopravy a výstavby, ministerstva životného prostredia, ministerstva financií, ministerstva zahraničných vecí a európskych záležitostí, ministerstva zdravotníctva a ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny. Prijaté akčné plány týchto subjektov obsahovali aj prvky, ktoré sú hlavne preventívne, vrátane zvyšovania protikorupčného povedomia, protikorupčného vzdelávania a riadenia korupčných rizík.

97 Vláda Slovenskej republiky, Protikorupčná politika Slovenskej republiky na roky 2019 – 2023 (2018).

102 Formálne sa klasifikujú ako „nesplnené“ alebo „prebiehajúce“. Vláda uviedla, že dôvodom oneskoreného vykonávania protikorupčného programu bola pandémia. Príspevok Slovenska k Správe o právnom štáte 2022, s. 20. Na vykonávanie protikorupčnej politiky a akčného plánu dohliada odbor prevencie korupcie Úradu vlády SR. Dohľad nad vykonávaním rezortných programov je v kompetencii príslušných ústredných orgánov štátnej správy. Úloha odboru prevencie korupcie Úradu vlády SR sa

však obmedzuje len na kontrolu toho, či príslušné ministerstvo pripravilo program. Jeho obsah však nehodnotí. Odbor prevencie korupcie však spolupracuje s protikorupčnými koordinátormi v Rade koordinátorov protikorupčnej prevencie. Pozri Správu o právnom štáte 2021, Kapitola o situácii v oblasti právneho štátu na Slovensku, s. 11.

104 Informácie získané od Ministerstva spravodlivosti SR/odboru prevencie korupcie Úradu vlády SR v súvislosti s návštevou Slovenska.

105 Zákon, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon v znení neskorších predpisov a o zmene a doplnení niektorých zákonov <https://www.slov-lex.sk/legislativne-procesy/SK/LP/2021/744>. Zákonom č. 312/2020 Z. z. sa do zákona č. 300/2005 Z. z. doplnili ustanovenia o nových trestných činoch, najmä § 233a, § 326a, § 336 „Nepriama korupcia“ a § 336 „Prijatie a poskytnutie nenáležitej výhody“. Novela Trestného zákona je založená na záväzku vlády stanovenom v Programovom vyhlásení vlády Slovenskej republiky na obdobie rokov 2021 – 2024 v oddiele Trestná politika štátu a väznenstvo, ktorý je odpoveďou na problémy zistené v praxi.

107 Príspevok Slovenska k Správe o právnom štáte 2022, s. 17 a 27.

108 Príspevok Slovenska k Správe o právnom štáte 2022, s. 28. Vzhľadom na veľký rozsah zmien a prijatých pripomienok vláda zvažuje v druhom polroku 2022 druhú verejnú konzultáciu.

110 Informácie získané od Ministerstva spravodlivosti SR/odboru prevencie korupcie Úradu vlády SR v súvislosti s návštevou Slovenska.

111 Informácie získané od Ministerstva spravodlivosti SR/odboru prevencie korupcie Úradu vlády SR v súvislosti s návštevou Slovenska.

112 Príspevok Slovenska k Správe o právnom štáte 2022, s. 19.

113 Príspevok Slovenska k Správe o právnom štáte 2022, s. 19. Zmeny v rámci policajného zboru sa konkrétne týkajú: i) rozšírenia analytických kapacít odboru riadenia kriminálnych analýz Prezídia Policajného zboru na regionálnu úroveň a zriadenia nových útvarov vrátane ii) národnej centrály osobitných druhov kriminality Prezídia Policajného zboru s celoštátnou právomocou vrátane nového odboru odhaľovania nebezpečných materiálov a environmentálnej kriminality, ktorý sa bude okrem iného zaoberať väzbami na korupčné správanie; a iii) úradu kriminalistickej techniky Prezídia Policajného zboru s celoštátnou právomocou na zlepšenie kvality vyšetrovacích techník a zhromažďovania dôkazov.

114 Správa o právnom štáte 2021, Kapitola o situácii v oblasti právneho štátu na Slovensku, s. 11.

118 Informácie získané od organizácie Transparency International/nadácie Zastavme korupciu v súvislosti s návštevou Slovenska. V tejto súvislosti pozri aj nadáciu Zastavme korupciu (2021), Kovařík sa vzdal funkcie, Mikulca chcú odvolávať. Ako doteraz riadili políciu; a Euractiv (2021), „Slovakia’s representatives discuss investigations of corruption“ (Slovenskí štátni predstavitelia diskutujú o vyšetrovaní korupcie); Euronews (2022), „Former Slovakian Prime Minister Robert Fico faces criminal charges“ (Bývalý slovenský premiér Robert Fico čelí obvineniam z trestného činu); EUobserver (2022), „Slovak ex-PM narrowly stays out of jail in corruption fiasco“ (Bývalý slovenský premiér sa v korupčnom fiasku len tesne vyhol väzeniu).

119 Informácie získané od Národnej kriminálnej agentúry a organizácií občianskej spoločnosti Zastavme korupciu a Transparency International v súvislosti s návštevou krajiny, ktoré informujú o dôsledkoch rastúcej nedôvery verejnosti voči polícii v súvislosti s návštevou Slovenska. Pozri aj The Slovak Spectator (2021), „War among the police? Big corruption cases complicate relations between institutions“ (Vojna v radoch polície? Veľké prípady korupcie komplikujú vzťahy medzi inštitúciami); a Euractiv (2021), „Slovakia’s police chief charged for abuse of power, obstructing justice“ (Policajný riaditeľ Slovenskej republiky obvinený zo zneužitia moci, marenia spravodlivosti).

120 Správa o právnom štáte 2021, Kapitola o situácii v oblasti právneho štátu na Slovensku, s. 12 – 13. Príspevok Slovenska k Správe o právnom štáte 2022, s. 18. Politická podpora, a teda aj možnosť vyšetrovania a stíhania korupcie na vysokých miestach sa výrazne zlepšila po masových demonštráciách verejnosti proti vnímanej beztrestnosti korupcie na vysokých miestach po odhaleniach v spojitosti s vraždou novinára Jána Kuciaka a jeho snúbenice Marty Kušnírovej v roku 2018.

121 Štatistické údaje o korupcii sú k dispozícii vo výročných správach Národnej kriminálnej agentúry. Informujú o počte vyšetrovaní trestných činov a trestných stíhaní, ako aj o počte osôb, voči ktorým boli vznesené obvinenia z trestných činov korupcie. Mesačné online štatistiky kriminality uverejňuje aj ministerstvo vnútra.

123 Správa o právnom štáte 2021, Kapitola o situácii v oblasti právneho štátu na Slovensku, s. 11. Úrad bol zriadený na základe nového zákona č. 312/2020 Z. z. o výkone rozhodnutia.

125 Na základe § 363 Trestného poriadku má generálny prokurátor právomoc zrušiť rozhodnutie policajta alebo prokurátora, ak bol takým rozhodnutím porušený zákon. K zrušeniu musí dôjsť do šiestich mesiacov od právoplatnosti napadnutého rozhodnutia. Tento článok sa považoval za kontroverzný už aj predtým, ako sa použil v prípadoch korupcie na vysokých miestach, v dôsledku čoho sa vláda v apríli 2020 zaviazala preskúmať možnosti zúženia tohto ustanovenia. Informácie získané od organizácie Transparency International/nadácie Zastavme korupciu v súvislosti s návštevou Slovenska.

126 Vláda signalizovala svoj zámer navrhnúť v tejto súvislosti legislatívne zmeny, ako sa vysvetľuje v oddiele o spravodlivosti.

127 Napríklad 31. augusta 2021 sa § 363 Trestného poriadku uplatnil pri zrušení obvinení z korupcie voči bývalému riaditeľovi Slovenskej informačnej služby (SIS) a štyrom ďalším osobám vo väzbe. V tejto súvislosti pozri aj Euractiv (2021), „Prosecutor General dismisses high-level corruption charges“ (Generálny prokurátor zrušil obvinenia z korupcie na vysokých miestach).

128 Transparency International (2021), Rušenia obvinení volajú po jasnom zdôvodnení pred verejnosťou.

129 Správa o právnom štáte 2021, Kapitola o situácii v oblasti právneho štátu na Slovensku, s. 13.

130 Ďalšie podrobnosti o úlohe úradu sa nachádzajú v Správe o právnom štáte 2021, Kapitole o situácii v oblasti právneho štátu na Slovensku, s. 13. Úrad sa zodpovedá parlamentu a bude mu predkladať výročné správy. Cieľovou skupinou úradu je verejný aj súkromný sektor.

136 Správa o právnom štáte 2021, Kapitola o situácii v oblasti právneho štátu na Slovensku, s. 13.

138 Pozri OECD (2022), *Integrity Review of the Slovak Republic – Delivering Effective Public Integrity Policies* (Preskúmanie integrity v Slovenskej republike: zavádzanie účinných politík v oblasti integrity verejnej správy), s. 99.

139 Pozri Správu o právnom štáte 2020, Kapitolu o situácii v oblasti právneho štátu na Slovensku, s. 8 a Správu o právnom štáte 2021, Kapitolu o situácii v oblasti právneho štátu na Slovensku, s. 13.

148 Príspevok Slovenska k Správe o právnom štáte 2022, s. 27.

152 Za správu poľnohospodárskych nehnuteľností vo vlastníctve SR a nakladanie s pozemkami neznámych vlastníkov je zodpovedný Slovenský pozemkový fond. Tieto parcely tvoria približne 20 % všetkej poľnohospodárskej pôdy na Slovensku a vo väčšine prípadov sú oprávnené na priame platby EÚ.

153 Ako sa uvádza v Správe o právnom štáte 2021, Kapitole o situácii v oblasti právneho štátu na Slovensku, s. 12 – 13, Národná kriminálna agentúra v máji 2021 zadržala aj niekoľkých vysokopostavených úradníkov pozemkového fondu, ktorí boli v rokoch 2016 až 2020 údajne zapojení do korupčných schém, pozri Správu o právnom štáte 2021, Kapitolu o situácii v oblasti právneho štátu na Slovensku, s. 12 – 13, a Aktuality.sk, NAKA opäť zadržala finančníka Kvietika aj viacero ľudí zo Slovenského pozemkového fondu (2021). V tejto súvislosti pozri aj nasledujúcu poznámku pod čiarou.

154 Európsky úrad pre boj proti podvodom (OLAF) vyjadril obavy už v roku 2020 po troch administratívnych vyšetrovaniach poľnohospodárskych platieb, ktoré sa týkali nedostatkov pozemkového fondu, pokiaľ ide o transparentnosť, rovnaké zaobchádzanie so žiadateľmi o prenájom a právnu istotu vo vnútorných postupoch. Pozri tlačovú správu Európskeho úradu pre boj proti podvodom (2021), OLAF uzatvára prípady týkajúce sa poľnohospodárskych fondov EÚ na Slovensku. Slovenský pozemkový fond je zodpovedný za správu poľnohospodárskych nehnuteľností vo vlastníctve

SR a nakladanie s pozemkami neznámych vlastníkov. Tieto parcely tvoria približne 20 % všetkej poľnohospodárskej pôdy na Slovensku a vo väčšine prípadov sú oprávnené na priame platby EÚ.

159 Mnohé útvary Policajného zboru museli údajne odložiť plánované úlohy v oblasti predchádzania korupcii vrátane činností zameraných na budovanie kapacít v roku 2021. Príspevok Slovenska k Správe o právnom štáte 2022, s. 20.

168 Správa o právnom štáte 2021, Kapitola o situácii v oblasti právneho štátu na Slovensku, s. 17.

174 Správa o právnom štáte 2021, Kapitola o situácii v oblasti právneho štátu na Slovensku, s. 17.

175 Napríklad reforma súdnej mapy a reformy Trestného zákona a Trestného poriadku. Príspevok od Slovenskej advokátskej komory k Správe o právnom štáte 2022, s. 21; príspevok Európskej siete národných inštitúcií pre ľudské práva (Slovenského národného strediska pre ľudské práva) k Správe o právnom štáte 2022, s. 462; príspevok združenia Via Iuris k Správe o právnom štáte 2022, s. 2; príspevok právnickej fakulty Univerzity Komenského v Bratislave k Správe o právnom štáte 2022, s. 1.

176 Pozri predchádzajúcu poznámku pod čiarou.

180 Príspevok verejnej ochrankyne práv k Správe o právnom štáte 2022, s. 21; Príspevok Európskej siete národných inštitúcií pre ľudské práva (Slovenského národného strediska pre ľudské práva) k Správe o právnom štáte 2022, s. 466; Vyhlásenie združenia Via Iuris z 23. mája 2022 „Politici musia rešpektovať základné princípy právneho štátu“.

187 Rozsudok ústavného súdu z 25. mája 2022, č. PL ÚS 8/2022

194 Na prijatie opatrení potrebných na vykonanie rozsudku Európskeho súdu pre ľudské práva dohliada Výbor ministrov Rady Európy. Výbor obyčajne zoskupuje prípady proti štátu, ktoré si vyžadujú podobné vykonávacie opatrenia, najmä všeobecné opatrenia, a skúma ich spoločne. Prvý prípad v skupine je označený ako hlavný prípad, pokiaľ ide o dohľad nad všeobecnými opatreniami, a opakované prípady v rámci skupiny sa môžu uzavrieť, keď sa posúdi, že boli prijaté všetky možné individuálne opatrenia potrebné na zabezpečenie nápravy pre žiadateľa.

195 Všetky údaje vypočítava Európska sieť pre implementáciu a vychádzajú z počtu prípadov, ktoré sa považujú za nevykonané k dátumu ročnej uzávierky, t. j. k 1. januáru 2022. Pozri príspevok Európskej siete pre implementáciu k Správe o právnom štáte 2022, s. 69 – 70.

196 Rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva z 24. júla 2012, *Maxian a Maxianova/Slovensko*, 44482/09, nevykonaný od roku 2012.

197 Údaje podľa online databázy Rady Európy (HUDOC).

199 Zníženie o 5 zamestnancov z celkového počtu 57 pracovných miest vrátane verejného ochrancu práv; príspevok verejnej ochrankyne práv k Správe o právnom štáte 2022, s. 14 – 15. Správa o činnosti verejného ochrancu práv za rok 2021, s. 134.

200 Príspevok verejnej ochrankyne práv k Správe o právnom štáte 2022, s. 14 – 15; Správa o činnosti verejného ochrancu práv za rok 2021, s. 134.

201 Príspevok Slovenska k Správe o právnom štáte 2022; príspevok Európskej siete národných inštitúcií pre ľudské práva (Slovenského národného strediska pre ľudské práva) k Správe o právnom štáte 2022, s. 4521 – 5;

IV. Výber relevantných zdrojov – Zoznam zdrojov v Prílohe I. v Správe 2022 k informáciám o trestných konaniach uvedených v Správe 2022

- vo vzťahu k porušovaniu princípov právneho štátu v trestných konaniach v SR

Aktuality.sk (2021), *NAKA opäť zadržala finančníka Kvietika aj viacero ľudí zo Slovenského pozemkového fondu* <https://www.aktuality.sk/clanok/892385/naka-opat-zadrzala-financnika-martina-kvietika>.

Advokátska komora (2021), tlačová správa z 23. marca 2021, *Predseda SAK navštívil nového generálneho riaditeľa Zboru väzenskej a justičnej stráže*, <https://www.sak.sk/web/sk/cms/news/form/list/form/row/596497/event>.

Rada Európy: Komisár pre ľudské práva (2021), *list poslancom Národnej rady Slovenskej republiky* <https://rm.coe.int/letter-to-the-slovak-national-council-by-dunja-mijatovic-council-of-eu/1680a43530>.

Euractiv (2021), „*Prosecutor General dismisses high-level corruption charges*“ (Generálny prokurátor zrušil obvinenia z korupcie na vysokých miestach) https://www.euractiv.com/section/politics/short_news/prosecutor-general-dismisses-high-level-corruption-charges/.

Euractiv (2021), „*Slovakia’s police chief charged for abuse of power, obstructing justice*“ (Policajný riaditeľ Slovenskej republiky obvinený zo zneužitia moci, marenia spravodlivosti) https://www.euractiv.com/section/politics/short_news/slovakias-police-chief-charged-for-abuse-of-power-obstructing-justice/.

Euractiv (2021), „*Slovakia’s representatives discuss investigation of corruption*“ (Slovenskí štátni predstavitelia diskutujú o vyšetrovaní korupcie) https://www.euractiv.com/section/politics/short_news/slovakias-representatives-discuss-investigation-of-corruption/.

Euronews (2022), „*Former Slovakian Prime Minister Robert Fico faces criminal charges*“ (Bývalý slovenský premiér Robert Fico čelí obvineniam z trestného činu) <https://www.euronews.com/2022/04/20/former-slovakian-prime-minister-robert-fico-faces-criminal-charges>.

Úrad vlády (2021), tlačová správa, Odborná pracovná skupina bude riešiť obnovu dôvery v právny štát <https://www.vlada.gov.sk/premier-odborna-pracovna-skupina-bude-riesit-obnovu-doveru-v-pravny-stat/>.

Verejný ochranca práv (2022), *Príspevok verejnej ochrankyne práv k Správe o právnom štáte 2022*.

Reportéri bez hraníc – Slovensko <https://rsf.org/en/country/slovakia>.

SITA (2021), *Majetkové priznania politikov budú meškať, na pomoc si najali aj externú firmu* <https://www.webnoviny.sk/majetkove-priznania-politikov-budu-meskat-na-pomoc-si-najali-aj-externu-firmu/>.

Ústavný súd Slovenskej republiky (2022), *Spoločné vyhlásenie Najvyššieho súdu, Najvyššieho správneho súdu, generálnej prokuratúry a advokátskej komory, Najvyšší predstavitelia justičných inštitúcií diskutovali o pripravovaných legislatívnych zmenách* <https://www.nsud.sk/najvyssi-predstavitelia-justicnych-institucii-diskutovali-o-pripravovanych-legislativnych-zmenach/>.

Vláda Slovenskej republiky (2018), *Protikorupčná politika Slovenskej republiky na roky 2019 – 2023* <https://rokovania.gov.sk/download.dat?id=588DFBA123494910A70AF18737B85A81-034BF7E75BABC88FC3A419E44DED1345>.

Vláda Slovenskej republiky (2019), *Národný protikorupčný program Slovenskej republiky* <https://rokovania.gov.sk/download.dat?id=F75436C4AF3C4D96AE93D60FD6BCA184-99C291B1BA87B0B9BF1E773CB8DA6BA0>.

Vláda Slovenskej republiky (2020), *Výročná správa o činnosti verejného ochrancu práv* https://www.vop.gov.sk/files/VOP_VS20_SK_1.pdf.

Vláda Slovenskej republiky (2021), *tlačová správa – Premiér: Odborná pracovná skupina bude riešiť obnovu dôvery v právny štát* <https://www.vlada.gov.sk/premier-odborna-pracovna-skupina-bude-riesit-obnovu-doveru-v-pravny-stat/>.

Vláda Slovenskej republiky, *Programové vyhlásenie vlády Slovenskej republiky na obdobie rokov 2020 – 2024* <https://www.mpsr.sk/programove-vyhlasenie-vlady-slovenskej-republiky-na-obdobie-rokov-2020-2024/800-17-800-15434/>.

Vláda Slovenskej republiky, *Programové vyhlásenie vlády Slovenskej republiky na obdobie rokov 2021 – 2024* <https://www.nrsr.sk/web/Dynamic/DocumentPreview.aspx?DocID=494677>.

Vláda Slovenskej republiky (2021), *Plán obnovy a odolnosti Slovenskej republiky* https://www.planobnovy.sk/files/dokumenty/kompletny-plan_obnovy.pdf.

Slovenskí právnici, Otvorená výzva a Príspevok k Správe o právnom štáte 2021, <https://pravnystat.eu/en/>.

Generálna prokuratúra Slovenskej republiky (2022), *Štatistický prehľad trestnej a netrestnej činnosti za rok 2021* <https://www.genpro.gov.sk/statistiky/statisticky-prehľad-trestnej-a-netrestnej-cinnosti-za-rok-2021-3acf.html>.

The Slovak Spectator (2021), *War among the police? Big corruption cases complicate relations between institutions' (Vojna v radoch polície? Veľké prípady korupcie komplikujú vzťahy medzi inštitúciami)* <https://spectator.sme.sk/c/22708405/war-among-police-officers-big-corruption-cases-complicate-relations-between-institutions.html>.

Transparency International (2021), Rušenia obvinení volajú po jasnom zdôvodnení pred verejnosťou <https://transparency.sk/sk/rusen-ia-obvini-ni-volaju-po-jasnom-zdovodneni-pred-verejnostou/>.

Transparency International (2022), *Index vnímania korupcie 2021*.

UNCAC, *Implementation Review – 1st cycle (2010-2015), Country Review Report of Slovak Republic [Správa o vykonávaní Dohovoru Organizácie Spojených národov proti korupcii – prvé kolo preskúmania (2010 – 2015)]*, https://www.unodc.org/documents/treaties/UNCAC/CountryVisitFinalReports/2013_07_11_Slovakia_Final_Country_Report.pdf.

Via Iuris (2022), *Politici musia rešpektovať základné princípy právneho štátu* <https://viaiuris.sk/aktuality/blog/politici-musia-respektovat-zakladne-principy-pravneho-statu/>.

Via Juris (2022), *Príspevok združenia Via Iuris k Správe o právnom štáte 2021*.

Zastavme korupciu (2021), *Kovařík sa vzdal funkcie, Mikulca chce odvolávať. Ako doteraz riadili políciu* <https://zastavmekorupciu.sk/blog/kovarik-sa-vzdal-funkcie-mikulca-chcu-odvolavat-ako-doteraz-riadili-policiu/>.

V. Základné závery obsahovej **Analýzy Poznámok pod čiarou/odkazov, PRÍLOHY č. 1 - ZOZNAMU ZDROJOV samotného dokumentu – Správa 2022** zo dňa 13.7.2022
- k informáciám o trestných konaniach uvedených v Správe 2022

– vo vzťahu k porušovaniu princípov právneho štátu v trestných konaniach v SR

Z obsahovej analýzy **Poznámok pod čiarou/odkazov, PRÍLOHY č. 1 - ZOZNAMU ZDROJOV samotného dokumentu – Správa 2022** k informáciám o trestných konaniach uvedených v Správe 2022

je možné skonštatovať, že Poznámky pod čiarou/odkazy ako aj Zoznam zdrojov samotného dokumentu Správy 2022 je možné vyhodnotiť

z kvantitatívnej stránky ako dostatočné a rozsiahle vo vzťahu k samotnej Správe 2022

avšak kvantitatívne nedostatočné vo vzťahu k informáciám o porušovaní princípov právneho štátu v trestných konaniach v SR .

Z obsahovej analýzy **Poznámok pod čiarou/odkazov, PRÍLOHY č. 1 - ZOZNAMU ZDROJOV samotného dokumentu – Správa 2022**

je možné skonštatovať, že Poznámky pod čiarou/odkazy ako aj Zoznam zdrojov samotného dokumentu Správy 2022 je možné vyhodnotiť

z kvalitatívnej stránky vo vzťahu k objektívnosti stavu právneho štátu a to predovšetkým vo vzťahu k trestným konaniam vedeným na Slovensku v skúmanom období ako diskutabilnú a nedostatočnú.

Správu 2022 vo vzťahu k použitým Poznámkam pod čiarou/odkazom a ZOZNAMU ZDROJOV samotnej Správy 2022

možno označiť **za politický dokument vo vzťahu k vládnej moci na Slovensku po roku 2020**, a to predovšetkým s ohľadom na skutočnosť, že **minister spravodlivosti SR je členom vlády SR ako politický nominant, pričom práve Ministerstvo spravodlivosti SR poskytlo zásadné a základné informácie EK k vypracovaniu Správy 2022 v nadväznosti na Správu 2021 a Správu 2020 .**

Obsah Poznámok pod čiarou/odkazov, PRÍLOHY č. 1 - ZOZNAMU ZDROJOV samotného dokumentu – Správa 2022 vykazuje znaky **neobjektívneho a jednostranného informovania EK vo vzťahu k viacerým otázkam, ktoré sú obsahom uvedených Poznámok pod čiarou/odkazov, PRÍLOHY č. 1 - ZOZNAMU ZDROJOV samotného dokumentu – Správa 2022**

- a to **vo vzťahu k trestným konaniam vedeným na Slovensku v časovom intervale hodnotenia uvedených Správ v rokoch 2020 – 2022.**

Obsah Poznámok pod čiarou/odkazov, PRÍLOHY č. 1 - ZOZNAMU ZDROJOV samotného dokumentu – Správy 2022 (v nadväznosti na Správu 2021 a Správu 2020, na ktorú v Poznámkach pod čiarou/odkazoch, ZOZNAMU ZDROJOV Správy 2022 opakovane odkazuje)

nereflektuje relevantne na kritický obsah viacerých Poznámok pod čiarou/odkazov a na obsah viacerých zdrojov z uvedeného ZOZNAMU ZDROJOV Správy 2022 o porušovaní princípov právneho štátu v trestných konaniach v SR v skúmanom období.

Obsah viacerých **Poznámok pod čiarou/odkazov, PRÍLOHY č. 1 - ZOZNAMU ZDROJOV samotného dokumentu** – Správa 2022

je len pro forma uvedený,

avšak bez náležitého hodnotenia obsahu uvedených zdrojov,

a niektoré otázky sú prezentované účelovo a zavádzajúco v zmysle ustálenej právnej teórie a judikatúry vo vzťahu k niektorým inštitútom trestných konaní – a to predovšetkým vo vzťahu k oprávneniu Generálneho prokurátora SR k inštitútu podľa ust. §363 a nasl. Trestného poriadku – Zrušenie právoplatných rozhodnutí v prípravnom konaní.

Z obsahovej analýzy **Poznámok pod čiarou/odkazov, PRÍLOHY č. 1 - ZOZNAMU ZDROJOV samotného dokumentu** – Správa 2022 je zrejmé,

že absolútne absentujú akékoľvek údaje a informácie o porušovaní princípov právneho štátu v trestných konaniach v SR v časovom intervale hodnotenia uvedených správ v rokoch 2020 – 2022, a to predovšetkým:

- porušovania základných práv a slobôd trestne stíhaných osôb v trestných konaniach v SR
- porušovanie základných zásad trestného konania stanovených zákonom v Trestnom poriadku trestne stíhaných osôb v trestných konaniach v SR
- porušovanie práva na spravodlivý proces trestne stíhaných osôb v trestných konaniach v SR
- porušovanie práva na obhajobu trestne stíhaných osôb v trestných konaniach v SR
- porušovanie princípu prezumpcie neviny trestne stíhaných osôb v trestných konaniach v SR zo strany orgánov verejnej moci a predstaviteľov politickej moci
- porušovanie práva na účinný opravný prostriedok trestne stíhaných osôb v trestných konaniach v SR
- využívanie výkonu väzby trestne stíhaných osôb v trestných konaniach v SR ako možný nátlakový prostriedok zo strany OČTK
- porušovania základných práv a slobôd väzobne stíhaných osôb v trestných konaniach v SR
- podozrenia o manipulácii trestných konaní zo strany OČTK
- podozrenia o zasahovaní OČTK do nezávislosti súdov
- nedodržovania judikatúry ESĽP a Súdneho dvora EÚ a Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd zo strany OČTK a súdov v trestných konaniach v SR
- informácie o úmrtiach väzobne stíhaných osôb počas výkonu väzby
- možného nesúladu viacerých inštitútov trestného práva tak hmotnoprávných ako aj procesnoprávných s judikatúrou a rozhodovacou činnosťou ESĽP a Súdneho dvora EÚ a Dohovorom o ochrane ľudských práv a základných slobôd
- možných zásahoch orgánov verejnej moci do nezávislého výkonu advokátskeho povolania a nezávislosti advokátskeho stavu

príčom vyššie demonštratívne uvedené príklady porušovania porušovaní princípov právneho štátu v trestných konaniach v SR v časovom intervale hodnotenia uvedených správ v rokoch 2020 – 2022 vyplývajú (Správy 2022 v návaznosti na Správu 2021 a Správu 2020)

- z rozhodnutí Ústavného súdu SR/z ústavných sťažností fyzických a právnických osôb
- z rozhodnutí Najvyššieho súdu SR
- z rozhodnutí Generálnej prokuratúry SR
- z rozhodnutí ESĽP proti SR (Adamčo v. SR, Mucha v. SR, Vasaráb/Paulus v. SR a iné)

- z podnetov predstaviteľov právnickej obce (Výzva slovenských právnikov proti sústavnému porušovaniu princípov právneho štátu v Slovenskej republike – www.pravnystat.eu , IAPŠ – Iniciatíva advokátov za právny štát a iné)
- z iných verejne dostupných zdrojov

Z obsahovej analýzy **Poznámok pod čiarou/odkazov, PRÍLOHY č. 1 - ZOZNAMU ZDROJOV samotného dokumentu** – Správa 2022

je zrejmé, že **skutočnosti uvedené v Správe 2022** vykazujú znaky **tendenčnosti, neobjektívnosti, neúplnosti a zamlčovania verejne dostupných informácií a nesprávneho právneho výkladu pri inštitútoch trestného konania** a to predovšetkým pri inštitúte §363 a nasl. Trestného poriadku – Zrušenie právoplatných rozhodnutí v prípravnom konaní zo strany Generálnej prokuratúry SR.

Je zarádzajúce, že samotný Zoznam zdrojov Správy 2022 obsahuje odkazy na články vo verejných médiách o niektorých trestných konaniach – ktoré sú vedené proti obvineným osobám spájaných s predstaviteľmi bývalej predchádzajúcej vlády,

avšak

obsah samotnej Správy 2022 NEREFLEKTUJE na informácie o porušovaní princípov právneho štátu v trestných konaniach vedených na Slovensku a informácie o porušovaní základných práv a slobôd trestne stíhaných osôb DOSTUPNÝCH PRÁVE Z VEREJNÝCH MÉDIÍ

ergo,

predkladatelia podkladov pre vypracovanie Správy 2022 – orgány a inštitúcie verejnej moci – informovali SELEKTÍVNYM SPÔSOBOM európske inštitúcie vo vzťahu k trestným konaniam vedených na Slovensku

VI. Konkrétne príklady:

Príkladom je nutné poukázať na nasledovné Poznámky pod čiarou/odkazy, PRÍLOHY č. 1 - ZOZNAMU ZDROJOV samotného dokumentu – Správa 2022, ktoré na konkrétnych príkladoch demonštrujú vyššie vytýkané nedostatky:

Slovenskí právnicki, *Otvorená výzva a Príspevok k Správe o právnom štáte 2021*, <https://pravnystat.eu/en/>.

Transparency International (2021), *Rušená obvinení volajú po jasnom zdôvodnení pred verejnosťou* <https://transparency.sk/sk/rusenien-obvini-volaju-po-jasnom-zdovodneni-pred-verejnostou/>.

35 Spoločné vyhlásenie Ústavného súdu, Najvyššieho súdu, Najvyššieho správneho súdu, generálneho prokurátora a advokátskej komory z 28. januára 2022, <https://www.nsud.sk/najvyssi-predstavitelia-justicnych-institucii-diskutovali-o-pripravovanych-legislativnych-zmenach/>; príspevok od Slovenskej advokátskej komory k Správe o právnom štáte 2022, s. 21; príspevok od Právnickej fakulty Univerzity Komenského v Bratislave k Správe o právnom štáte 2022, s. 1. Informácie o kritike príslušných zainteresovaných strán sú uvedené aj v príspevku od Európskej siete národných inštitúcií pre ľudské práva (Slovenského národného strediska pre ľudské práva) k Správe o právnom štáte 2022, s. 473. Verejné konzultácie k návrhom sa uskutočnili od 13. septembra 2021 do 4. októbra 2021; verejné konzultácie LP/2021/503, LP/2021/504, LP/2021/505, LP/2021/506.

66 § 363 Trestného poriadku. Proti takémuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok. Po takomto uznesení majú vyšetrovatelia len jedinou možnosť, ako opätovne vzniesť obvinenie. Musia predložiť nové dôkazy, ktoré musia byť iné ako dôkazy predložené v pôvodnom vyšetrovaní.

67 Tento nástroj sa však často využíval už aj predtým; od jeho vytvorenia v roku 2016 generálny prokurátor každý rok zrušil približne 80 rozhodnutí.

118 Informácie získané od organizácie Transparency International/nadácie Zastavme korupciu v súvislosti s návštevou Slovenska. V tejto súvislosti pozri aj nadáciu Zastavme korupciu (2021), Kovařík sa vzdal funkcie, Mikulca chce odvolávať. Ako doteraz riadili políciu; a Euractiv (2021), „*Slovakia’s representatives discuss investigations of corruption*“ (Slovenskí štátni predstavitelia diskutujú o vyšetrovaní korupcie); Euronews (2022), „*Former Slovakian Prime Minister Robert Fico faces criminal charges*“ (Bývalý slovenský premiér Robert Fico čelí obvineniam z trestného činu); EUobserver (2022), „*Slovak ex-PM narrowly stays out of jail in corruption fiasco*“ (Bývalý slovenský premiér sa v korupčnom fiasku len tesne vyhol väzeniu).

119 Informácie získané od Národnej kriminálnej agentúry a organizácií občianskej spoločnosti Zastavme korupciu a Transparency International v súvislosti s návštevou krajiny, ktoré informujú o dôsledkoch rastúcej nedôvery verejnosti voči polícii v súvislosti s návštevou Slovenska. Pozri aj The Slovak Spectator (2021), „*War among the police? Big corruption cases complicate relations between institutions*“ (Vojna v radoch polície? Veľké prípady korupcie komplikujú vzťahy medzi inštitúciami); a Euractiv (2021), „*Slovakia’s police chief charged for abuse of power, obstructing justice*“ (Policajný riaditeľ Slovenskej republiky obvinený zo zneužitia moci, marenia spravodlivosti).

125 Na základe § 363 Trestného poriadku má generálny prokurátor právomoc zrušiť rozhodnutie policajta alebo prokurátora, ak bol takým rozhodnutím porušený zákon. K zrušeniu musí dôjsť do šiestich mesiacov od právoplatnosti napadnutého rozhodnutia. Tento článok sa považoval za kontroverzný už aj predtým, ako sa použil v prípadoch korupcie na vysokých miestach, v dôsledku čoho sa vláda v apríli 2020 zaviazala preskúmať možnosti zúženia tohto ustanovenia. Informácie získané od organizácie Transparency International/nadácie Zastavme korupciu v súvislosti s návštevou Slovenska.

127 Napríklad 31. augusta 2021 sa § 363 Trestného poriadku uplatnil pri zrušení obvinení z korupcie voči bývalému riaditeľovi Slovenskej informačnej služby (SIS) a štyrom ďalším osobám vo väzbe. V tejto súvislosti pozri aj Euractiv (2021), „*Prosecutor General dismisses high-level corruption charges*“ (Generálny prokurátor zrušil obvinenia z korupcie na vysokých miestach).

128 Transparency International (2021), Rušenia obvinení volajú po jasnom zdôvodnení pred verejnosťou.